

Glasnik

Medicinskog fakulteta u Splitu

ISSN1846-7946
Vol.1 2022.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET
UNIVERSITY OF SPLIT
SCHOOL OF MEDICINE

25
godina

U iščekivanju proslave 25. Dana fakulteta ◆ Održana
svečana promocija doktora znanosti Sveučilišta u Splitu ◆
Odjel za znanstveni rad KBC-a Split ◆ Nagrada EU građanin
2021 ◆ Novi studijski program poslijediplomskog studija

RIJEČ GLAVNOG UREDNIKA GLASNIKA MEDICINSKOG FAKULTETA U SPLITU

Drage studentice i studenti,
poštovane kolegice i kolegi!
Približavanjem ljetu polako svodi-
mo račune o svemu napravljenom
u tekućoj akademskoj godini.
Nastava još traje, „borba“ za svaku
ocjenu još je aktualna na svim go-
dinama. Svi želimo mirno i dugo
ljeto, a samo oni koji su iz bilo kojeg
razloga odgodili uspješan završetak turnusne nastave zaključi-
ti ispitnim uspjehom mogu biti nespokojni čekajući rujan.

U međuvremenu, proljeće nam je donijelo tek skromno obilje-
žavanje fakultetskoga rođendana jer je velika i svečana proslava 25. rođendana ove uspješne akademske zajednice ostavljena
za lipanj, kada će novi broj *Glasnika* već biti na našim klupa-
ma. Zbog toga će se ovaj proljetno-ljetni broj našega *Glasnika*
razlikovati od uobičajenog, bez čestitki najuspješnijim studen-
tima i nastavnicima, jer se imena svih odličnika još uvijek drže
u tajnosti, da bi bila javno obznanjena na svečanosti planiranoj
za lipanj. Zbog toga u ovom broju *Glasnika* nećemo vidjeti ni
njihove fotografije, ni njihova imena, kako je bilo uobičajeno,
uz izvješća s Bena i svih drugih lokacija na kojima se fakultet-
ski rođandan obilježavao u ožujku.

Uredništvo *Glasnika* svima vama, i nama, čestita ovaj veliki
jubilej, žečeći mu dati pripadajuću važnost koju ćemo zajed-
no osvijestiti u lipnju, kada će se govoriti o tome koliko smo
novih naslova publicirali, koji su nam faktori odjeka u svijetu
znanosti, koliko smo nagrada dobili i koliki je doprinos naše
sastavnice uspjehu Sveučilišta u Splitu u znanstvenoj zajedni-
ci, u svijetu i u domovini.

A kako promatrati ovaj značajni jubilej: kao 25. rođandan
jednoga mladića, koji će, usprkos evidentnoj uspješnosti i ta-
lentu, tek dočekati svoje najbolje godine i još veće uspjehe ili
kao četvrt stoljeća jednoga mudroga i upornog člana hrvatske
akademske zajednice, koji je već dostigao visoke znanstvene
domete? Odlučite sami.

U svakom slučaju, Uredništvo *Glasnika Medicinskog fakulteta*

u Splitu našem fakultetu, koji slavi svoj 25. rođendan, želi dug
i uspješan rad u nacionalnoj i međunarodnoj znanstvenoj za-
jednici, uz zahvalnost svima onima koji su doprinijeli njegovoj
prepoznatljivosti u toj istoj zajednici, od portirske službe, na-
ših spremaćica, domara, informatičara, knjižničarki, studen-
ta, nastavnika, novaka, službenika, stručnih službi do Uprave
Fakulteta.

Želja nam je, kao i prije, da se i svi vi zbog kojih *Glasnik* postoji
i izlazi u što većem broju opet aktivno uključite u uređivanje
novih brojeva, kao što su to i sada napravili naši studenti,
nastavnici i kliničari. Slanjem vaših priloga Uredništvu svaki
sljedeći broj *Glasnika* bit će bolji, kvalitetniji, zabavniji i zani-
mljiviji, a mi ćemo se potruditi da svi ti prilozi nađu mesta na
njegovim stranicama.

Zdravi i veseli bili!

prof. prim. dr. sc. Tonko Vlak, dr. med.,
glavni urednik *Glasnika Medicinskog fakulteta u Splitu*

IMPRESSUM

Glasnik Medicinskog fakulteta u Splitu

2022. vol. 1

adresa: Šoltanska 2, 21000 Split
e-mail: glasnik@mefst.hr

Glavni urednik: Tonko Vlak

Studentska urednica:Dina Mrčela

Uredništvo:

Lana Barać; Dalibora Behmen; Josipa Bukić; Petra Nizeteo; Valdi
Pešutić Pisac; Mislav Radić; Karla Vrkić; Ljubo Znaor; Dalibor
Gabela, autor fotografija (na stranicama 1, 4, 21, 27, 29 (dio), 34,
56)

Tajnica Uredništva: Nikolina Vitturi Bagatin
Lektorica za hrvatski jezik: Josipa Korljan Bešlić

Dizajn i prijelom:Jadranka Matas
Tisak: Conventus credo d.o.o.

Prijašnji urednici:
2019 - 2020 Ivica Grković; 2013 - 2018 Milan Ivanišević;
2009 - 2012 Livija Puljak; 2007 - 2009 Ivica Grković

Naklada: 400 primjeraka
Split, lipanj 2022.g.

	T. Vlak	02	
	Riječ glavnog urednika		
	A. Tonkić	04	
U iščekivanju proslave Dana fakulteta - 25. godišnjice			
	M. Puljiz	05	
Ulazak MEFST-a na QS ljestvicu rangiranja sveučilišta po područjima			
	NeuroSplit	05	
Sekcija NeuroSplit – nagrada Europski građanin 2021.			
	M. Ivić	07	
Nastava iz kirurgije u Dubrovniku			
	M. Pehar	08	
Zdravlje za sve			
	I. F. Šeparović i A. Tadin	09	
Studijsko putovanje studenata Dentalne medicine u Lihtenštajn			
	M. Grubić i M. Vuković	10	
Studenti u nefrologiji - DiaTransplant 2021			
	S. Škobalj i M. Jereb	11	
Erasmus exchange - From Ljubljana to Split			
	R. Boćina	13	
Radionica osnova znakovnog jezika			
	M. Lovrić	14	
Radni tjedan na Odjelu za oftalmologiju i optometriju			
	Želja za kreativnim izražavanjem	15	
	M. Borovička	17	
Ideja, keksi, glazba			
	P. Nizeteo	18	
#EkoMefSt: O tempora, o mores!			
	A. Buzov i A. Režić Cigić	19	
ERASMUS + stručno osposobljavanje u Španjolskoj			
	Svečano dodijeljene Nagrade za znanost Sveučilišta u Splitu!	20	
	Održana svečana promocija doktora znanosti Sveučilišta u Splitu nakon dvije godine	21	
	D. Mrčela	22	
Dvadeset godina postojanja splitske dječje intenzivne			
	Odjel za znanstveni rad KBC-a Split	25	
	K. Vukojević i J. Bukić	27	
Obilježavanje Međunarodnoga dana žena i djevojaka u znanosti na MEFST-u			
	VREMEPOV - zgrada kroz godine	28	
	T. Vlak	31	
Važnost rehabilitacijske medicine u oporavku bolesnika nakon preboljеле Covid infekcije			
	J. Nazlić	33	
Hitna stanja u internoj medicini			
	M. Madunić	34	
Tečaj hitnih stanja u internoj medicini			
	Novi studijski program poslijediplomskoga specijalističkog studija Menadžment u zdravstvu	35	
	T. Vlak	35	
Svečano predstavljanje knjige Opća i specijalna kineziterapija			
	M. F. Žuljević	38	
Doc. dr. sc. Tina Poklepović Peričić: „Sa zahvalnošću gledam u budućnost“			
	M. F. Žuljević	40	
Cochrane objavljuje: kratki prikazi brzih sustavnih pregleda vezanih za COVID-19			
	R. Roje	41	
Ambasada dobre znanosti - mjesto za znanstvenoistraživačku etiku i čestitost			
	J. Bukić	42	
Održani Open days u sklopu IQPharm projekta			
	Uspješno završen projekt "Unapređenje postojećeg integriranog preddiplomskog i diplomskog studijskog programa Medicina"	42	
	Krenula je izrada transnacionalne strategije projekta u okviru skrbi za starije	43	
	Znanstveni radovi proizašli iz HRZZ projekata sastavnica Sveučilišta u Splitu najcitirаниji su na razini RH - Možemo biti ponosni na naše voditelje projekata!	44	
	D. Matijaca	45	
Otvorena znanost: Zeleni put prema većoj vidljivosti i citiranosti			
	D. Matijaca	48	
Digitalno doba edukacije: Papir ili ekran, virtualno ili stvarno?			
	D. Lukšić	49	
Novi sustav e-pošte „Microsoft Office 365“			
	L. Roglić	50	
Nova informatička učionica A117			
	D. Mrtijaca i J. Barić	50	
Presuda krnji – adaptacija			
	Foto žulj /Foto kolačić	54	
	Prijava teme disertacije – Monografija	55	
	Promocija doktora znanost - Foto stripri	56	

Drage studentice i studenti,
poštovane i drage kolegice i kolege,

dana 26. ožujka 2022. godine navršilo se 25. godina postojanja
Medicinskoga fakulteta u Splitu.

Ove godine zbog epidemiološke situacije planirane aktivnosti za Dan Fakulteta predviđene su za 3. lipnja 2022. godine, kada će se održati svečana sjednica Fakultetskoga vijeća, te 4. lipnja 2022. godine, kada će se održati tradicionalni program i sportska događanja na Benama.

Veliko hvala za vaš rad, entuzijazam i rezultate koji čine da naš fakultet napreduje i uspješno odgovara na sve izazove.

Čestitam svima Dan Medicinskoga fakulteta u Splitu!
prof. dr. sc. Ante Tonkić, dekan

SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET
UNIVERSITY OF SPLIT
SCHOOL OF MEDICINE

25
godina

Ulazak MEFST-a na QS ljestvicu rangiranja sveučilišta po područjima

Ususret velikoj proslavi 25. obljetnice osnutka, s Medicinskoga fakulteta dolaze nam lijepе vijesti. Naime, prema *QS World University Rankings by Subject*, godišnjoj publikaciji ljestvice svjetskih sveučilišta po područjima, koju svake godine objavljuje *Quacquarelli Symonds*, a koja se smatra jednom od tri najčitanije sveučilišne ljestvice u svijetu, Sveučilište u Splitu 2022. godine prvi je put rangirano u području medicine, i to između 651. i 670. mjesta na svijetu. "Ovogodišnji ulazak na QS ljestvicu rangiranja Sveučilišta po područjima ima veliki značaj za Medicinski fakultet jer je upravo područje medicine

jedino i zastupljeno na ljestvici. To je potvrda naše snage, izvrsnosti i predanog znanstvenog rada koji iz dana u dan rastu i doprinose poziciji Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu da stane uz bok s najboljim svjetskim sveučilištima", kazala je prodekanica za znanost, prof. Katarina Vukojević. Rang po indikatoru citiranosti jest 594. mjesto, rang po indikatoru H-indeks 576. mjesto, rang po akademskom ugledu 631. Uprava, nastavnici i studenti MEFST-a ovime su jasno zakoraćili ne samo u europski već i u svjetski akademski prostor i Sveučilište u Splitu im na tome čestita.

Mila Puljiz, *Universitas*

Sekcija NeuroSplit – nagrada Europski građanin 2021.

» Predstavnici laureata nagrade Europski građanin

Sekcija NeuroSplit studentska je sekcija osnovana 2015. godine na našem fakultetu. U svojem radu Sekcija je organizirala razna događanja, radionice, humanitarne akcije i predavanja za studente i zainteresiranu publiku. Rad Sekcije prepoznat je, zbog čega je imala čast biti dobitnik nagrade Europskog parlamenta za 2021. godinu pod nazivom Europski građanin. Svečanost dodjele medalje održana je u Zagrebu 26. studenoga 2021. godine, gdje je izaslanstvo naše sekcije imalo priliku predstaviti hrvatskim europarlamentarcima Sekciju

i dobitnički program "Jednim snom ujedinjeni". Projekt "Jednim snom ujedinjeni" ostvario je neočekivane rezultate te smo između ostalog organizirali konferenciju *Nobel Days* i međunarodni kongres Praktična znanja za studente. Na konferenciji *Nobel Days* četvorica su dobitnika Nobelove nagrade predstavila svoja znanstvena otkrića i životni put studentima i srednjoškolcima iz cijele Hrvatske, a kongres Praktična znanja za studente studentima je iz biomedicinskog područja na radionicama približio praktična znanja potrebna za budući

» Marina Grubić, Miro Vuković, Valentina Biloš

» NeuroSplit - Marina Grubić, Miro Vuković, Valentina Biloš

profesionalnu karijeru. Ključne brojke našega projekta jesu sljedeće: 6 dobitnika Nobelove nagrade, 34 nacionalnosti sudionika, 27 zemalja iz kojih sudionici potječe te više od 2 000 sudionika.

Uime Europskoga parlamenta u Hrvatskoj nagradu su Sekciji uručili zastupnici u Europskom parlamentu Sunčana Glavak i Tomislav Sokol te uime Hrvatskoga sabora predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković.

Zastupnik Tomislav Sokol, koji se inače u radu Europskoga parlamenta posvetio zdravstvu, izrazio je zadovoljstvo što je nagrada otišla u ruke mlađih te što su dobitnici iz područja znanosti, a posebno iz medicine.

Zastupnica Sunčana Glavak u svojem je govoru istaknula kako Hrvatska ima mlade stručnjake koji mogu konkurirati svim europskim kolegama svojim znanjem i aktivnostima. Također je izrazila nadu da će mlađi koristiti sve ono što je Hrvatskoj donijelo članstvo u Europskoj uniji uz izjavu kako je privlačno obrazovati se vani i nadograditi iskustva stečena u Hrvatskoj, ali ih onda primjeniti u svojoj domovini. Zastupnica Glavak je u zaključku svojega govora rekla: "Članovi Sekcije NeuroSplit

» Nagrada Europski građanin

ponos su ne samo svojem gradu i Fakultetu nego i cijeloj Hrvatskoj."

„Mladi smo profesionalci, a ono što dijelimo jest zajednička želja za dalnjim radom u korist naše zajednice. Imamo mnogo ideja i planova koji će, nadamo se, dobiti široku podršku“, riječi su predsjednika Sekcije, Mira Vukovića, prilikom preuzimanja nagrade uime Sekcije.

Hvala Europskom parlamentu u Hrvatskoj na organizaciji ovako lijepo svečanosti te Europskom Parlamentu na ovako velikom priznanju. Ova je nagrada velika potvrda onoga što smo dosada napravili te ujedno i veliki vjetar u leđa za sve buduće planove i aktivnosti! Također, hvala svim bivšim i sadašnjim članovima Sekcije NeuroSplit koji su pridonijeli radu Sekcije i bez kojih bi sva ova postignuća bila nemoguća.

Ako se želite priključiti radu Sekcije NeuroSplit, slobodno nam se javite na društvenim mrežama, e-poštom ili pak uživo. Novi članovi uvijek su dobrodošli!

Stay tuned for more!
NeuroSplit

NASTAVA IZ KIRURGIJE U DUBROVNIKU

Tijekom turnusa iz Kirurgije studentima pete godine Medicine po prvi put pružila se prilika da obogatimo svoje znanje i u Općoj bolnici Dubrovnik. Međusobna angažiranost i suradnja naših liječnika omogućila je da se dio nastavne baze iz predmeta Kirurgija premjesti u prekrasni dalmatinski grad, naš Dubrovnik. Zahvaljujući angažmanu profesora Zenona Pogorelića, upravo smo tamo slušali nastavu iz Plastične kirurgije. Naši dubrovački nastavnici, profesor Marko Margariton i doktorica Maja Maglić, potrudili su se da nas detaljnim seminarama upoznaju sa svojom specijalizacijom i najnovijim operacijskim tehnikama. Svoj svakodnevni rad približili su nam u obliku dinamičnih i zanimljivih vježbi na koje je bio pravi užitak dolaziti! Osim na kvalitetnim predavanjima i praktičnoj nastavi u bolnici, zahvalni smo i na izvrsnom smještaju u

modernome studentskom domu. Prekrasna iskustva koja smo doživjeli na nastavi dala su Dubrovniku još bolji i veći sjaj. Slobodno vrijeme tijekom boravka u biseru juga Dalmacije iskoristili smo za razgledavanje gradske jezgre i međusobno druženje. Ipak se i to moglo tijekom "teške" kirurgije! Sve u svemu, odlazak u Dubrovnik bio je predivno iskustvo kojim smo dobili priliku upoznati se s radom izvan Splita te se pri-tom zabaviti i razbiti jesensku monotoniju. Hvala još jednom profesoru Marku Margarutoniju i doktorici Maji Maglić na trudu i gostoprivrstvu. Nadam se da će se i tijekom sljedećih godina nastaviti suradnja naših dviju bolnica te da će studenti imati priliku doživjeti kako je to raditi u manjoj bolnici, ali i djelatnici tih bolnica kako je to sudjelovati u održavanju nastave studentima.

Magdalena Ivić

Zdravlje za sve

Početak je ožujka, netom je završio turnus Obiteljske medicine. Zvoni telefon, zove dragi kolega Viktor Vegan i inicira ideju: „Ajmo zvat Marion (prof. dr.sc. Marion Tomičić, u studentskim krugovima od milja, op. a.) i prijavit se na Festival znanosti.“ Odgovaram: „Ajmo!“

Tim pozivom sastavio se tim od troje studenata, Mije Petrić (V. godina Farmacije), Viktora Vegana i Marka Pehara (VI. godina Medicine), uz svesrdnu podršku i mладенаčki entuzijazam naše mentorice na projektu, profesorice Marion. Kako smo se u turnusu Obiteljske medicine susreli s općim nedostatkom educiranosti u vezi sa zdravstvenim temama kod pacijenata, htjeli smo prenijeti dio našega znanja sada dok imamo vremena, prije obveza koje donosi profesionalni život. Mozgali smo tako nekoliko tjedana, nabacivali ideje, sastajali se i komunicirali porukama, trebalo je djelovati brzo jer se rok za predaju bližio. Kao uvijek u životu, dobar se tim pokazao krucijalnim faktorom za provedbu ideje u djelu. Rezultat našega rada manifestirao se u obliku dvaju predavanja. Predavanje „Što više znam, zdravije se ponašam“, bilo je namijenjeno nižim razredima osnovne škole, a tema „Kako trenirati da ne moram sanirati“ bila je rezervirana za učenike sedmih i osmih razreda. Priprema je obavljena, zadatci su podijeljeni, prezentacije složene i dizajnirane, simulacija predavanja održana i došli su 2. i 4. svibnja te smo na Fakultetu ugostili 50-ak trećaša te gostovali u OŠ Ravne Njive pred 80-ak sedmaša i osmaša. I s ponosom mogu reći da smo se dobro snašli. Predavanja su bila interaktivna, djeca i njihove učiteljice i nastavnici oduševljeni, a mi na kraju svega ispunjeni, jer je ostao osjećaj da smo napravili nešto dobro za zajednicu.

Fokusiranom čitatelju neće promaknuti kako su obje teme u svojoj srži priča o prevenciji, istoj onoj prevenciji o kojoj na studiju slušamo na svakoj katedri, ali, nažalost, u realnosti je susrećemo jako rijetko. Narod kaže da starog psa ne možete naučiti novim trikovima i tome nas realnost svakog dana uči, stoga smo svoje napore odlučili usmjeriti na mlade mozgove koji se još oblikuju, na djecu za koju još ima nade i vremena, na budućnost za koju se vrijedi potruditi. Budućnost koja je poljuljana posljedicama pandemije i negativnim aspektima tehnološkoga doba.

Naslov ovoga „izvješća“ maksima je velikoga dr. Andrije Štampara, koji je smatrao da liječnici trebaju biti „narodni učitelji“, s čijim se vizionarskim idejama slažemo te se njima vodimo. Stoga je ovaj slogan izabran s nadom da entuzijazam koji nas vodi neće s vremenom okopniti te da će se preliti na generacije kolega koji dolaze.

Zbog toga, dragi čitatelju, dragi kolega, pozivamo te da na temeljima koje smo postavili nastaviš javno djelovanje. Na raspolaganju smo za materijale, savjete, a profesorica Marion jedva čeka poziv. Vjeruj, isplati se. Steći ćeš nova znanja, nova prijateljstva i profesionalne kontakte, usrećit ćeš nekoga, a možda i za društvo učiniti veliku uslugu, jer ako jedno dijete sa sobom poneše dobru poruku, sutra će nam ordinacije i ljekarne biti slobodnije za jednoga pacijenta. Stara židovska poslovica kaže da onaj tko spasi jedan život, kao da je spasio cijeli svijet te je za nas to esencija liječničkoga i ljekarničkog poziva. Budi dio takve priče.

Marko Pehar

Studijsko putovanje studenata Dentalne medicine u Lihtenštajn

U okviru projekta „Razvoj, unapređenje i provedba stručne prakse na Medicinskom fakultetu u Splitu“ od 16. do 18. veljače 2022. godine studenti šeste godine studija Dentalne medicine u pratnji nastavnika boravili su u Kneževini Lihtenštajn na studijskom putovanju. Putovanje je organizirano s ciljem upoznavanja i jačanja suradnje s tvrtkom Ivoclar, koja se bavi proizvodnjom velikoga broja dentalnih proizvoda i sustava za stomatologe i dentalne tehničare s posebnim naglaskom na digitalnu stomatologiju, direktnе restauracije te mobilnu i fiksnu protetiku.

Prvi dan posjeta studenti i nastavnici imali su priliku poslušati predavanja dr. Antona Lebedenka, voditelja globalne edukacije u Ivoclarovu Međunarodnom centru za dentalno obrazovanje. Teme predavanja uključivale su upoznavanje karakteristika keramike, tehnike brušenja i cementiranja kompozitnim

cementima te primjenu debeloslojnih kompozita. Nakon predavanja održana je radionica Cook your own composite na kojoj su prikazani koraci u izradi suvremenih kompozitnih materijala. Idući dan studenti su imali priliku upoznati pogon tvrtke, posjetiti jedan od najsuvremenijih dentalnih laboratoriјa, upoznati se s procesom izrade 3D printanih totalnih proteza te s konceptom digitalnoga dizajniranja osmijeha.

Osim edukacije koja je bila primarna svrha putovanja. u slobodno vrijeme svi su imali priliku razgledati gradove Vaduz (Kneževina Lihtenštajn) i Buchs (St. Gallen, Švicarska), a između ostalog i posjetiti prestižnu tvornicu čokolade Laderach, gdje su se zasladiли najfinijom čokoladom za kraj putovanja. Zahvaljujemo doc. dr. sc. Renati Poljak Guberini na organizaciji ovoga lijepoga i edukativnog putovanja.

Ivan Frka Šeparović i Antonija Tadin

Studenti u nefrologiji – DiaTransplant 2021.

» doc. prim. dr. sc. Josipa Radić dr. med._

» Ivana Novak dr. med._

» Lucija Šolić dr. med

» Marina Grubić

» Nika Kovačević

» Studenti u nefrologiji

» Studenti u nefrologiji

DiaTransplant hrvatski je simpozij o nadomještanju bubrežne funkcije s međunarodnim sudjelovanjem koji se održava svaku treću godinu u Opatiji. Kongres je po osmi put održan u Opatiji 14. – 17. listopada 2021. u zajedničkoj organizaciji KBC-a Rijeka, Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Hrvatskoga društva za nefrologiju, dijalizu i transplantaciju Hrvatskoga liječničkog zbora te pod pokroviteljstvom Akademije medicinskih znanosti Hrvatske i Sveučilišta u Rijeci.

Na kongresu smo imali priliku čuti od hrvatskih, ali i međunarodnih nefrologa najnovije spoznaje iz nefrologije te kako je pandemija Sars-Cov-2 virusa utjecala na bolesnike, ali i djelatnike na odjelima nefrologije. Uz prezentacije nefrologa na tematskim predavanjima studenti su također dobili trenutak za prezentaciju svojih radova te su najboljima među njima uručene nagrade. Pod mentorstvom doc. prim. dr. sc. Josipe Radić, dr. med. sa Zavoda za nefrologiju i dijalizu splitskoga KBC-a, svoje radove imali su priliku predstaviti studenti šeste godine studija Medicine našega fakulteta Mirna Begović,

Marina Grubić i Miro Vuković, kao i kolegica Niko Kovačević sa studija Dentalne medicine našega fakulteta te bivše studentice Fakulteta, a sada specijalizantice nefrologije, Ivana Novak, dr. med., Marijana Vučković, dr. med. i Lucija Šolić, dr. med.

Nagrade za najbolje studentske prezentacije dobili su Đidi Delalić, student četvrte godine studija Medicine Medicinskoga fakulteta u Zagrebu za prezentaciju rada "Patients incompletely referred to the nephrology specialist - how big is the problem?" te Niko Kovačević, studentica šeste godine Dentalne medicine našega fakulteta. Niko je za prezentiranje rada "Oralno-higijenske navike bolesnika liječenih

dijalizom" dobila knjigu o transplantaciji bubrega koju je velikodušno donirala dnevnoj bolnici Zavoda za nefrologiju i dijalizu KBC-a Split.

Kongres nam je pružio priliku da naučimo ponešto o nefrologiji, ali također i da se upoznamo s kolegama iz raznih dijelova Hrvatske. Vjerujemo da će nam ovih nekoliko dana provedenih u Opatiji otvoriti mogućnosti za daljnje suradnje te smo iznimno zahvalni doc. prim. dr. sc. Josipi Radić, dr. med. na pruženoj prilici, kao i cijelome organizacijskom timu Kongresa. Nadamo se da će i u budućnosti naši mlađi kolege nastaviti obogaćivati se ovakvima prilikama.

Marina Grubić i Miro Vuković

Erasmus exchange - From Ljubljana to Split

» Studenti Medicinskog fakulteta Ljubljana

Can you imagine waking up every morning, going to the balcony and seeing a glistening blue sea? Can you imagine having coffee on this very balcony while listening to the sounds of seagulls? Now imagine a place where people swim in March, where there are never ending amounts of Sun, a place that doesn't know the meaning of stress, because of its always relaxed atmosphere. Imagine breathing fresh air with a tint

of mediterranean flora and ending every day with a colourful sunset that is even more beautiful than the last one. By now it sounds like we are talking about a fairytale, but we promise you, this kind of place exists! It's called Split. We are Satja and Matej, medical students on an Erasmus exchange in Split and this is why we fell in love with the city on our very first day:

» Bike rides

» One of the many sunsets on our walks

IT'S FULL OF LIFE

There is something happening in Split every minute of every hour, it's a place where it's impossible to get bored. Not to mention the amazingly organized Erasmus Student Network, where local students volunteer to make our experience here unforgettable! Events are being organized literally every day, from city tours and other cultural education to awesome parties with the best Croatian music.

LOCATION

We can't think of a city that is geographically better positioned than Split. On one side you have the sea, one the other - the mountains. If you want to see one of the many islands around, like Brač, Hvar, Vis... just sit on the next ferry and you will get there! Day trips to Mostar, Plitvice lakes, Zadar, Dubrovnik and so much more are a normality here.

SPORT

The city offers a variety of indoor and outdoor activities, so if you're a sport lover, this is the place to be! Basketball, beach volleyball and football are being played every day. From rafting on Cetina river to climbing on Marjan Hill, you can find something for everyone here. They are also very passionate about football, so whenever there's a game with their beloved Hajduk, you can't miss it!

STUDENT FRIENDLY

Split is filled with thousands of students from all over the world, which has its many perks. For example like eating a whole lunch in one of the many student canteens for just 1€, while looking at sailboats on the vast sea.

PEOPLE

And lastly... we love the warm and relaxed way in which the people here communicate. We are grateful for how they are always willing to help and make your transition into a foreign country easier. Here everything feels like it's in slow motion, nobody is running anywhere, they take their time for coffee and for conversations and thus form very genuine relationships. We love that they take care of themselves – everyday walks on the kilometers of beach, sport, eating fresh vegetables from their markets – all of it contributes to a very healthy lifestyle.

So what was the most important thing that we learned from Split and has become an integral part of our lives? **Que Será, Será**

Satja Škobalj i Matej Jereb

Radionica osnova znakovnog jezika

U prvom semestru ove akademske godine naši su studenti imali priliku usvojiti osnove znakovnog jezika. Radionice su se održavale subotom, a zajedničkim su ih snagama organizirali članovi Udruge CroMSIC i volonteri Udruge „ZNAKujmo svi.“ Osim što su bili u mogućnosti upoznati se s osnovama hrvatskoga znakovnog jezika – od abecede, predstavljanja i brojeva – naši su studenti naučili i ponešto medicinskoga rječnika. Volonteri udruge „ZNAKujmo svi“ interaktivnim radionicama, zabavnim vježbama i igrama olakšali su usvajanje novih pojmljiva te su time ostvarili zacrtane ciljeve svojega projekta koji je financirao Grad Splita Natječajem za prijavu projekata udruga mladih i udruga za mlade. Svakom idućom radionicom studenti su bilo bogatiji znanjem, ali i materijalima koje su volonteri detaljno osmislimi i prilagodili za njih. Glavna misija projekta bila je prevladavanje komunikacijskih barijera, kojim studenti medicine stječu znanja o oštećenju sluha te različitim sustavima komunikacije kojima se koriste gluhe i nagluhe osobe. Budući da je komunikacija jedan od ključnih dijelova liječničkoga poziva i jedna od najvažnijih komponenti odnosa između liječnika i pacijenta, poseban je naglasak stavljen na važnost autonomije i informiranog pristanka u gluhih

pacijenata. Naši su studenti nakon održanih 30 sati nastave za svoj trud dobili posebne zahvalnice, a većima je izrazila želju za nadogradnju stečenoga znanja, zbog čega planiramo nastaviti s radionicama u budućnosti. U nadi da ovakvim aktivnostima pomažemo u stvaranju generacija mladih liječnika koji će s lakoćom pristupiti svakom pacijentu, koji će uspješno postići to da se svaki pacijent osjeća ugodno u njihovoj blizini, veselimo se daljnjoj suradnji s Udrugom „ZNAKujmo svi“ te ustrajemo u nastojanjima da što više naših studenata sudjeluje u ovom tečaju.

O kvaliteti održanih radionica i realizacije samoga projekta najviše možemo doznati upravo od polaznika, a njihovo se oduševljenje najbolje može dočarati komentarom Mihaele Kotarac, studentice četvrte godine Medicine: „Na radionici smo imali priliku čuti i loše iskustvo iz prve ruke, zbog nepriлагodene komunikacije. Kao buduća liječnica želim svakom svom pacijentu pružiti najbolje od sebe, a mislim da je ova radionica odličan početak stjecanja ovih vrlo važnih vještina komunikacije.“

Ružica Bočina

Radni tjedan na Odjelu za oftalmologiju i optometriju

I ove akademske godine studenti pete godine studijskoga programa Medicine imali su priliku odraditi vježbe iz Oftalmologije u OB Zadar ili Dubrovnik. Praćeni prošlogodišnjim primjerom održavanja kliničkih vježbi izvan KBC-a Split, zahvaljujući ponovnom angažmanu doc. dr. sc. Znaora, deset je studenata pohađalo vježbe u tim prekrasnim dalmatinskim gradovima. Proveli smo jedan radni tjedan na Odjelu za oftalmologiju i optometriju u pratinji stručnih djelatnika koji su nam pomno prenijeli znanje i omogućili nam da se osjećamo kao da smo doma. Upoznali su nas s najmodernejim metodama liječenja i dijagnostike u oftalmologiji, s nama savladali osnove oftalmološkoga pregleda i dali odgovore na nejasnoće u gradivu. Obogatili smo naše znanje iz toga jako zanimljivog predmeta na najljepši mogući način, uživajući u baštinti tih kulturno važnih gradiva naše Dalmacije. Uz

kliničke vježbe, topli obrok i izvrstan smještaj dobili smo priliku spojiti učenje s istraživanjem prekrasnoga Dubrovnika. Zamislite koji je tek to bio guš! Jednom riječju – neprocjenjivo! Turistički vodič nije nam bio potreban jer nas je docentica Gverović Antunica do detalja upoznala s poviješću, arhitekturom i kulturom toga veličanstvenoga dalmatinskog grada. Kolege i ja bismo ovo iskustvo rado ponovili i preporučili budućim generacijama da spoje ugodno s korisnim. Posebno bismo zahvalili doc. Gverović

Antunicu i prim. Kaštelan iz OB Dubrovnik i prof. Konjevodi i doc. Čanoviću iz OB Zadar na prenesenom znanju i gostoprivstvu.

Marko Lovrić

Želja za kreativnim izražavanjem

U današnje vrijeme masovnih medija i društvenih mreža komuniciramo više nego ikada. Sve su nam informacije dostupne sada i ovdje i lako se i jednostavno dolazi do ciljane publike. Još kada se radi o profesionalcu ili studentu koji je na putu da postane profesionalac, uspjeh je nadohvat klika. Dodavši tome i malo kreativnosti te dobre organizacije, nekolicina nama prepoznatljivih lica ispričala nam je kako se snalazi u digitalnom svijetu marketinga. Naše sugovornice naše su kolegice koje su se odlučile pokrenuti društvene profile i svoju kreativnost usmjeriti na kreiranje native sadržaja. Različiti su razlozi zbog kojih su pokrenule svoje profile, ali im je zajednički faktor koji ih je pogurnuo u to.

„Profil sam pokrenula u jeku pandemije. Trebao mi je ispušni ventil od posla, nešto sasvim drukčije od medicine. Profil na društvenoj mreži pružio mi je mogućnost da se kreativno izrazim, a kako sam od malena zaljubljena u *makeup* i *skincare*, pokretanje profila *beauty* orijentiranog sadržaja bio je logičan izbor“, rekla nam je docentica **Sandra**, koja dijeli mišljenje većine drugih sugovornica o tome kako je pandemija imala velik utjecaj na odluku o pokretanju profila. Ipak, ima i onih s duljim stažem kada je riječ o profilu vezanom za kozmetiku, što potvrđuje studentica **Ivona**:

„Kada sam shvatila da sam dobra u tome, odlučila sam pokrenuti svoj *makeup* profil gdje ću dijeliti svoje radove s drugim

ljudima. To je bilo prije šest godina i bila sam jedna od prvih u Hrvatskoj. Takoder sam bila „drukčija“ jer sam radila *makeup lookove* u šarenim bojama.“

Iako slika govori više od tisuću riječi, neke su od tih „riječi“ ipak naglašenije i iziskuju detaljniju pripremu. Naizgled jednostavno, no dosta je truda i vremena uloženu u svaku objavu, ovisno o temi profila. „Vremenski je jako zahtjevno. Sjećam se da sam u srednjoj školi trčala doma kako bih napravila novi *makeup look*. Teško mi je bilo kada sam se pripremala za maturu i ujedno pokušavala biti aktivna na profilu, a definitivno najteže kada sam upisala fakultet“ – kaže studentica **Ivona**, a docentica **Sandra** dodaje: „Treba uskladiti posao, obitelj, znanost... ima toga dosta, ali kad nešto voliš raditi, kad ti je nešto strast i čini te sretnim, onda ti ništa nije problem!“

Objava je samo jedan dio ovoga posla. Kako bi se ona ostvarila, treba popratiti i poslovne obveze koje se vežu za profil i samu objavu:

„... postoji puno posla koji se ne vidi izvana; odgovaranje na *mailove*, brojni pozivi, sastanci, planiranje sadržaja... Nekada je teško organizirati to sve s učenjem“, kaže nam studentica **Magdalena** te dodaje kako iza svake objave stoji puno istraživanja, a s brojem pratitelja raste i odgovornost da svaka objava bude što zanimljivija i točnija.

Sci Litera... Giveaways Rec Purc... PR/gifted

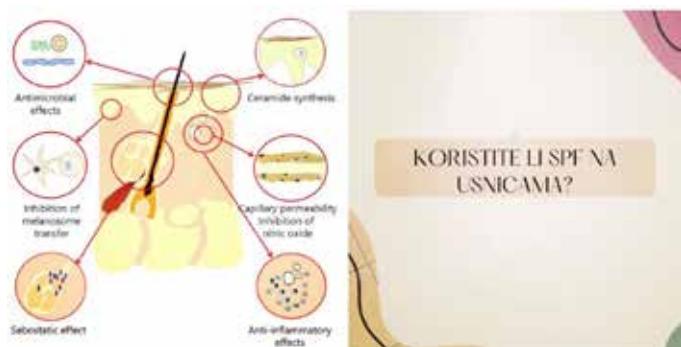
64
posts

4,677
followers

974
following

„A što se financija tiče, u početku je bilo jako teško jer je jedan od načina da se probiješ i da te brandovi primijete da koristiš njihove najnovije proizvode. Sada mi je puno lakše jer mi puno brandova šalje besplatne proizvode“ – dodaje studentica **Ivana**.

Ipak, nije sve tako strogo poslovno, nađe se vremena i za zabavu:

„... Moj profil je uistinu više ‘timski sport’ jer komuniciram s ljudima iz cijelog svijeta, nasmijem se dok s prijateljicama radim slike, možda i druge nasmijem svojim objavama“, zadowoljno će docentica **Josipa**. „ipak, stranci su mi i dalje ti za koje me vežu najpozitivnija iskustva.“

„Upoznala sam mnoštvo ljudi s kojima dijelim sličan posao i interes te neke od njih smatram i najbližim prijateljima“, kaže studentica **Magdalena**.

Pred ovim poduzetnim sugovornicama otvaraju se nove poslovne mogućnosti, no one ne otkrivaju previše:

„Voljela bih pisati više znanstvenih objava, ali kada krenem čitati o nečemu, toliko vremena izgubim da bih skoro pa mogla napisati pregledni rad o toj temi. Možda bi to i bio plan za budućnost, objavljivati ono što znanstveno radim i publiciram, to bi bilo idealno“ – kaže docentica **Josipa**, a studentica **Magdalena** zaključuje: „ Vjerujem da ako se svaki dan trudiš dati sve od sebe, da će te ispravne stvari same pronaći :)“.

U svakom slučaju, želimo im uspjeha u dalnjem radu.

Ideja, keksi, glazba

Ispijajući kavu, studenti treće godine Medicine pjevušili su pjesme koje su svirale u kafiću i složili se da upravo takvi trenutci nedostaju u studentskome životu ispunjenom obvezama. To je bila točka preokreta gdje je studentica Marijana Barbača odlučila ideju provesti u djelo i osnovati studentski pjevački zbor. Uz pomoć predsjednika Studentskoga zbora Ivana Čovića i potpore Uprave ideja je postala realnost te se napokon Medicinski fakultet u Splitu može pohvaliti da ima pjevački zbor koji će manifestacije učiniti svečanijima, a studenti će moći dokazati da nisu samo „za knjigu“ već da imamo i umjetničku stranu koju treba njegovati i razvijati. Sadašnja voditeljica Magdalena Borovička predložila je dirigenta Tea Pehala kako bismo imali potrebno vodstvo u pripremi pjesama za nastupe. Teo Pehal odlično se snašao u toj ulozi jer ne samo da ima iskustva u vođenju zbara nego je i sam student (Glazbene teorije na Umjetničkoj akademiji u Splitu, s upisanim kolegijima dirigiranja), što pridonosi opuštenoj atmosferi. Na inicijativu dirigenta održale su se dvije audicije za nove članove, a voditeljica Magdalena Borovička došla je na ideju

da vijest o formirajućem pjevačkom zboru bude svima sretna i „slatka“ te da se naprave keksi i porukice koje će se podijeliti. Svi su se angažirali i podijelilo se 200 paketa keksa s porukom kada se i gdje održava audicija. Keksi i širenje „sretne vijesti“ o postojanju pjevačkog zbara urodili su plodom i zbor trenutno ima 20 članova. Među 20 članova dio je završio glazbenu školu, dio nije glazbeno obrazovan, ali su pjevali prije u zboru u školi i crkvi, a dio se prvi put susreće s pjevanjem u zboru. Bez obzira na razlike u prethodnom glazbenom znanju, svi smo se izvrsno snašli i odlično se slažemo te si međusobno pomazemo. Također treba naglasiti da se radi o mješovitome zboru, što znači da imamo i muških i ženskih glasova, a podjednako su dobrodošli studenti sa svih smjerova Medicinskog fakulteta: Stomatologija, Farmacija, Medicina na hrvatskom i engleskom jeziku. Za kraj bih htjela pozvati sve zainteresirane da nam se priključe u A116 ponedjeljkom i četvrtkom od 19:00 do 20:30 kada se održavaju probe.

Magdalena Borovička,
Zbor MEFST-a

O tempora, o mores!

O vremena, o običaji! Izumiranja vrsta, neizdržive vrućine, suše, podizanje razine mora, poplave, olujni udari, požari, kolaps ekosustava, onečišćenje, širenje bolesti i zaraza, rat... Zvuči kao film katastrofe, no zapravo je naša zbilja. Sve navedeno su posljedice djelovanja globalnog superpredatora – čovjeka. Posljedice krčenja šuma, sagorijevanja fosilnih goriva, ilegalne trgovine divljim životinjama, rada velikih po okoliš štetnih tvornica, pretjerane proizvodnje mesa, iskorištavanja prirodnih resursa iznad mogućnosti njihove regeneracije... posljedice djelovanja pojedinaca, zajednica, tvrtki, institucija i vlada. Svijet je u crvenom alarmu uzbune za čovječanstvo i vrijeme je za radikalnu promjenu.

Čitajući ovo ili ste promislili „ne mogu ja utjecati na ove probleme“ ili „što mogu odmah učiniti da spriječim ove probleme“.

Odabir namirnica i priprema hrane, putovanje, zagrijavanje doma... koji je ugljični otisak tih aktivnosti?

- Ugljični otisak je količina emisije CO₂ povezana sa svim aktivnostima osobe ili drugog entiteta (zgrada, korporacija, država itd.)
- Uključuje izravne emisije, poput onih koje nastaju izgaranjem fosilnih goriva u proizvodnji, grijanju i transportu, kao i emisije potrebne za proizvodnju električne energije povezane s potrošnjom robe i usluga
- CO₂ i drugi staklenički plinovi otežavaju izlazak toplinskog zračenja iz atmosfere zbog čega dolazi do globalnog povišenja temperature, a neki plinovi negativno utječu i na koncentraciju ozona u stratosferi
- *Primjer 1:* Pri vožnji automobilom ispušta se 104 g ugljika po kilometru, a pri vožnji vlakom 14 g
- *Primjer 2:* Osobe koje konzumiraju meso imaju dvostruko veći ugljični otisak od vegana

Ukoliko ste se pronašli u prvoj skupini, molim vas da osvijestite opsege nabrojenih ekoloških kriza. Samo neke od društvenih posljedica su gubitak usjeva i propadanje tla, nemogućnost pronalaska pitke vode da zadovolji ljudsku potražnju, migracije skupina stanovništva u potrazi za geografskim područjima s većim resursima, širenje bolesti povezanih sa zagađenjem i širenje bolesti povezanih sa zemljopisnim pomakom samih raznih bolesti uslijed porasta globalne temperature. Prijedite u drugu skupinu ljudi, skupinu koja pronalazi rješenja, koja ne odustaje. Kako je ljudsko djelovanje dovelo do ekoloških promjena, tako ih može spriječiti ili barem ublažiti. Činjenica da su ekološki zločini naša svakodnevica i neispravno mišljenje da smo po tom pitanju zavezanih ruku neka nas ne udalji od transformacijske promjene na svim razinama. Nalazimo se u vremenu globalnog „ekološkog buđenja“ i vrijeme je da redefiniramo svoj način života i potrošnju. Krajnje je vrijeme da povećamo svoju ekološku svijest.

Dragi MEFST-ovci, pozivam Vas na donošenje klimatski prihvatljivih odluka i na mijenjanje svakodnevnih navika na bolje. Najveća prijetnja našem planetu je vjerovanje da će ga netko drugi spasiti. Svatko od nas ima svoju ulogu u borbi za čišći zrak, vodu, tlo i održivu budućnost. Pravi trenutak je sada, jer će sutra biti prekasno. Počnite od sebe i već danas napravite prvi od brojnih koraka k održivom načinu života.

Petra Nizeteo,

Choice of groceries and preparing food, traveling, warming up the home... what is the carbon footprint of these activities?

- Carbon footprint is the amount of CO₂ emission associated with all activities of a person or other entity (building, corporation, state, etc.)
- Includes direct emissions , such as those arising from the combustion of fossil fuels in production, heating and transport, as well as emissions required for the production of electric energy related to the consumption of goods and services
- CO₂ and other greenhouse gases make it difficult for thermal radiation to escape the atmosphere, which leads to a global rise in temperature, and some gases also have a negative effect on the concentration of ozone in the stratosphere
- *Example 1:* When driving a car, 104 g of carbon is emitted per kilometer, and when driving a train, 14 g
- *Example 2:* People who eat meat have twice the carbon footprint of vegans

Kako da smanjim svoj ugljični otisak?

- **Hrana** → konzumirajte lokalne i sezonske proizvode, ograničite potrošnju mesa, izbjegavajte proizvode s prekomjernom plastičnom ambalažom, kupujte samo ono što vam je potrebno kako bi ste izbjegli stvaranje otpada
- **Odjeća** → čuvajte odjeću koju imate, kada možete donirajte odjeću, kupujte odjeću od recikliranih materijala odnosno odgovorno izrađenu
- **Prijevoz** → pametno odaberite vrijeme i način vožnje, odvezite se na odredište zajedno s nekim, na idući odmor pokušajte otići vlakom
- **Energija i otpad** → učinit ćete dobro ako smanjite grijanje samo za 1 °C, nemojte se dugo tuširati, ugasite slavinu dok perete zube ili posude, nemojte pohranjivati nepotrebne podatke u „oblaku“ (Vaš digitalni otisak)

How do I reduce my carbon footprint?

- **Food** → consume local and seasonal products, limit meat consumption, avoid products with excessive plastic packaging, buy only what you need to avoid waste
- **Clothing** → take care of the clothes you have, donate clothes when you can, buy clothes from recycled materials or responsibly made
- **Transport** → choose your time and mode wisely, carpool to your destination, try to go by train on your next vacation
- **Energy and waste** → you will do well if you reduce the heating by only 1 °C, don't take long showers, turn off the tap while brushing your teeth or doing dishes, do not store unnecessary data in the „cloud“ (your digital footprint), limit and recycle waste

ERASMUS + stručno osposobljavanje u Španjolskoj

Sveučilište u Sevilli odabrale smo kako bismo unaprijedile svoje iskustvo u radu s projektima, no imale smo se priliku upoznati i s novim metodama rada u području međunarodne suradnje. Naš domaćin, gospodin Carlos Javier Ordone Rodriguez iz Međunarodnog centra Sveučilišta u Sevilli sređačno nas je primio i organizirao nam, iznad svega, koristan i poučan radni tjedan, ostavivši nam istovremeno dovoljno vremena da istražimo ljepote Andaluzije u jesensko vrijeme. Red rada, red razgledavanja – bolje nije moglo. Osim životpisne Seville, imalo smo priliku uživati i u čarima Cordobe, Granade, Malage i Marbelle, među kojima je Malaga ostavila poseban utisak na nas podsjećajući nas na Split.

Stručno osposobljavanje u sklopu ERASMUS + programa za osoblje samo po sebi uključuje unapređenje kvalitete rada, socijalne kohezije, inovacija i kreativnosti te ojačava identitet i aktivnu suradnju svakoga pojedinog sudionika i njihovih institucija. Sudjelovanje u spomenutom programu donijelo nam je puno više.

Zahvaljujući ERASMUS + programu imale smo priliku upoznati nove ljudе, njihove običaje i upoznati tradiciju

španjolskoga juga, a uz sve to i proširiti svoje vidike u pogledu provedbe svakodnevnih radnih zadataka. Odsrca preporučujemo svima.

Andrea Buzov i Anita Režić Cigić

Svečano dodijeljene Nagrade za znanost Sveučilišta u Splitu!

Svečana dodjela Nagrade za znanost Sveučilišta u Splitu za 2021. godinu održana je u četvrtak 24. ožujka 2022. godine u vijećnici Senata Sveučilišta u Splitu „Don Frane Bulić“. Svečanosti su nazočili rektor Sveučilišta u Splitu, prof. dr. sc. Dragan Ljutić, prorektori, prof. dr. sc. Leandra Vranješ Markić, prof. dr. sc. Tomislav Kilić, prof. dr. sc. Đurdica Miletić i prof. dr. sc. Željko Radić, Ivana Pletković, pročelnica Ureda rektora, Tomislav Đonlić, pročelnik Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu, tehničku kulturu i sport Splitsko-dalmatinske županije, izaslanik splitsko-dalmatinskog župana Blaženka Bobana, Marina Protić, pročelnica Ureda Grada Splita, izaslanica gradonačelnika Grada Splita, članovi akademske zajednice te ostali uvaženi gosti.

Nagrada se dodjeljuje najproduktivnijim znanstvenicima čiji je rad znatno pridonio prepoznljivosti Sveučilišta u znanstvenoj izvrsnosti. Sukladno znanstvenoj produktivnosti u 2020. godini znanstvenika trenutno zaposlenih na Sveučilištu u Splitu, Sveučilišta je knjižnica napravila ljestvice poretku sa znanstvenim radovima indeksiranim u *Web of Science Core Collection* i *Scopus* bazama podataka prema znanstvenim područjima kao temelj za dodjelu Nagrade za znanost za 2021. godinu. Uzimani su u obzir radovi s afilijacijom Sveučilišta u Splitu.

Formirana su povjerenstva za svako pojedino područje, koja su sačinjavali prodekan, odnosno zamjenici pročelnika odgovorni za znanost na pojedinoj sastavniči na kojoj su zaposleni

znanstvenici iz toga znanstvenog područja. Prošlogodišnji dobitnici, bez obzira na postignute rezultate u 2020. godini, nisu mogli sudjelovati u istoj kategoriji/području.

Uz broj objavljenih radova, pojedina povjerenstva primijenila su i dodatne kriterije znanstvene izvrsnosti poput kvalitete časopisa, doprinosa radu (glavni i dopisni autor) i odjeka radova. Povjerenstva su, također, predložila određeni broj kandidata za Nagradu za znanost, vodeći računa o ukupnom broju znanstvenika iz pojedinoga područja.

Senat Sveučilišta u Splitu usvojio je popis nagrađenih na sjednici održanoj 16. prosinca 2021. godine.

U području BIOMEDICINE I ZDRAVSTVA nagrađeni su sljedeći:

- izv. prof. dr. sc. **Natalija Filipović** s Medicinskoga fakulteta
- izv. prof. dr. **Joško Božić** s Medicinskoga fakulteta
- doc. dr. sc. **Tina Poklepović Peričić** s Medicinskoga fakulteta.

Među nagrađenima u kategoriji MLADI ZNANSTVENICI jest:

- dr. sc. **Mija Marinković** s Medicinskoga fakulteta.

Čestitamo svim dobitnicima Nagrade za znanost za 2021. godinu!

Održana svečana promocija doktora znanosti Sveučilišta u Splitu nakon dvije godine

Svečana promocija doktora znanosti Sveučilišta u Splitu održana je u srijedu 27. travnja 2022. godine na Medicinskom fakultetu, nakon dvije godine bez promocija. Uručeno je čak 200 diploma promoventima Sveučilišta u Splitu. Svečanosti su nazočili prorektori Sveučilišta, članovi Senata te savjetnici rektora i mnogobrojni uzvanici. Rektor prof. dr. sc. Dragan

Ljutić istaknuo je kako ovoliki broj doktora znanosti pokazuje i snagu Sveučilišta.

Promovirani doktori znanosti s Medicinskoga fakulteta u Splitu koji su branili disertaciju od 2019. do 2022. godine:

1. Ana Barić	19. Ana M. Franceschi	37. Ivona Kosović
2. Andrija Babić	20. Mirko Gabelica	38. Ivica Kristić
3. Ognjen Barčot	21. Davor Galušić	39. Mišo Krstičvić
4. Marina Biočić	22. Chantelle Marie Garrity	40. Dario Leskur
5. Katarina Borić	23. Andrea Gelemanović	41. Davor Lessel
6. Josip Andđelo Borovac	24. Ketevan Glonti	42. Emilija Lozo Vukovac
7. Dina Bošnjak Kuharić	25. Ivana Hadjina Tadin	43. Jelena Lukačević Krstić
8. Darko Brnić	26. Candyce Hamel	44. Marko Lukić
9. Josipa Bukić	27. Jerko Hrabar	45. Slaven Lupi-Frernadin
10. Ivan Buljan	28. Ivana Jukić	46. Linda Lučić Kalcina
11. Ivana Bušelić Garber	29. Miro Jukić	47. Marija Ljubičić
12. Merica Carev	30. Diana Jurić	48. Christian Mahnkopf
13. Krešimir Čaljkušić	31. Željka Karin	49. Ljiljana Marčić
14. Davor Čarić	32. Zlatko Kljajić	50. Marino Marčić
15. Antoanela Čarija	33. Nikola Ključević	51. Mija Marinković
16. Tanja Dragun	34. Željko Ključević	52. Marijan Marjanović
17. Klaudia Duka Glavor	35. Josip Knežević	53. Domagoj Marković
18. Mathias Forkmann	36. Indira Kosović	54. Marina Martinić Krnić

55. Angela Mastelić	68. Mislav Rakić	81. Marija Šimundić Munitić
56. Zoran Meštrović	69. Jasmina Rešić Karara	82. Ivona Šimunović Filipčić
57. Jakov Mihanović	70. Eduard Rod	83. Marko Šimunović
58. Ana Marija Milat	71. Marija Roguljić	84. Ivana Šolić
59. Dino Mirić	72. Blanka Roje	85. Ružica Tokalić
60. Maja Mizdrak	73. Bruna Rošić Despalatović	86. Helena Tomljenović
61. Suzana Mladinov	74. Edita Runjić	87. Katarina Ivana Tudor
62. Diana Nonković	75. Doris Rušić	88. Marin Viđak
63. Dino Papeš	76. Melissa Sharp	89. Marino Vilović
64. Mirela Pavičić Ivelja	77. Ivona Stipica Safić	90. Nikolina Vrličak Davidović
65. Davor Petrović	78. Zora Sušilović Grabovac	91. Ivana Vuka
66. Marina Piljić Burazer	79. Lenka Šarić	
67. Drita Pukarić	80. Ana Šešelja Perišin	

Dvadeset godina postojanja splitske Dječje intenzivne

razgovor s prof. dr. sc. Julijem Meštrovićem

Zavod za dječju intenzivnu medicinu s postintenzivnom skrbi KBC-a Split 28. prosinca 2021. godine proslavio je svoj dvadeseti rođendan. Voditeljica je Zavoda doc. Branka Polić, koja zajedno s timom iskusnih liječnika i sestara svakodnevno skrbi za onu najteže oboljelu djecu od novorođenačke pa do adolescentne dobi. Još kao studenti prve godine Medicine na vježbama iz Kliničkih vještina imali smo priliku posjetiti tu tvornicu čuda gdje se koristeći se različitim intervencijama vraća život našim najmlađim pacijentima. U razgovoru s jednim od osnivača, sadašnjim ravnateljem, prof. Julijem Meštrovićem, doznali smo kako je i kada Zavod stavljen u funkciju te tko je sve bio zaslužan za njegovo osnivanje.

KBC Split dobio je Zavod za intenzivno liječenje djece tek krajem 2001. godine. Gdje su dotada bila zbrinjavana životno ugrožena djeca koja su trebala intenzivnu skrb?

Do osnivanja Zavoda za dječju intenzivnu medicinu u KBC-u Split nije postojao odjel za intenzivnu skrb pedijatrijskih pacijenata i to je bio veliki nedostatak toga perioda. Životno ugrožena novorođenčad liječila se na Odjelu za intenzivnu skrb novorođenčadi pri Klinici za ženske bolesti i porode, a njega i skrb teže bolesne veće djece provodila se zajedno s odraslim pacijentima na Klinici za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje. Krajem 1989. godine, kada sam došao u Split na specijalizaciju iz pedijatrije, odmah sam se suočio s

tim problemom. Predstojnik Klinike za pedijatriju u to doba bio je prof. dr. sc. Livio Balarin, koji je radio na Odjelu za dojenčad na kojem je također boravio i jedan dio teže oboljele djece smješten u „boksevima“. Tada nismo točno znali kako se organizirati, ali svi smo bili svjesni nedostatka odjela za intenzivno liječenje.

Možete li mi ukratko reći kako je došlo do osnivanja Zavoda za intenzivnu njegu djece KBC-a Split?

Odjel čine: prostor, oprema i osoblje. Nažalost, mi u Splitu u tom trenutku nismo imali ništa od toga. Imali smo tek nekoliko respiratora i starih monitora. Po povratku iz Italije, gdje sam bio na edukaciji za pedijatrijsku intenzivnu medicinu, započeo sam educirati kolege liječnike i medicinske sestre s kojima sam radio i vrlo brzo formirali smo tim sposobljen za intenzivno liječenje djece. U osnovi mi smo tada radili sve ono što se radi i danas; osiguravanje dišnoga puta, uključujući endotrahejsku intubaciju i umjetnu ventilaciju, praćenje životnih funkcija, pružanje potpore cirkulaciji te postavljanje centralnih venskih i arterijskih katetera. Ali kako je vrijeme odmicalo, sve su više rasle i potrebe za osnivanjem odjela. Zahvaljujući Odboru za

osnivanje jedinice intenzivnoga liječenja djece na čelu s prof. Krželjom uspjeli smo skupiti novac za preuređenje prostora i kupnju opreme. Pripremili smo se, educirali timove te smo potom krenuli s radom. Naš prvi radni dan bio je 28. prosinca 2001. godine. Kako smo započeli tada, s puno entuzijazma i odanosti odjelu, tako je nastavljeno i do dan danas. Tijekom navedenoga perioda uvedeno je puno novih tehnika i naš odjel stalno napreduje.

Jedan dio profesionalne karijere proveli ste na usavršavanju u poznatim talijanskim bolnicama, Agostino Gemelli i Bambino Gesu kako biste znanja i vještine donijeli u Split. Kakva su bila Vaša iskustva tijekom boravka u tim centrima?

Zahvaljujući monsinjoru Nikoli Eteroviću i profesorici Simoni Sandrić, voditeljici Odjela kardiologije rimske bolnice *Agostino Gemelli*, dobio sam priliku otići u Rim u navedenu bolnicu, kao i u bolnicu *Bambino Gesu* i boraviti na Odjelu za intenzivno liječenje novorođenčadi i djece. Imao sam sreće što su me talijanski prijatelji prihvatali ne samo kao kolegu nego i ravnopravnoga člana njihova tima. U intenzivnoj medicini

važno je znanje, ali i vještine koje sam stekao upravo zahvaljujući njima. U bolnici sam boravio svakodnevno, po cijele dane, i subotom, te kada sam se vratio u Hrvatsku, bio sam spreman stečena znanja i vještine primjenjivati u svakodnevnom kliničkom radu.

Osim bolničkoga rada Zavod ima i mnogobrojna druga polja djelovanja u smislu edukacije zdravstvenih radnika, studenata i djece u školama, poznati ste i po organiziranom transportu životno ugrožene djece iz drugih bolnica. Možete li nam reći nešto više o tome?

Ono po čemu se izdvajamo od ostalih ustanova u državi, ali i u svijetu, naša je edukacija o hitnim stanjima u pedijatriji. Prvi sam pohađao tečaj o oživljavanju djece u hitnim stanjima, čije je sjedište u Manchesteru, postao instruktor, a danas i nacionalni voditelj tečaja koji organiziramo u Hrvatskoj. Obrazujemo liječnike, medicinske sestre, specijalizante i studente, kao i djecu u osnovnim školama. Danas djeca provode najveći dio svojega vremena sa svojim vršnjacima i zbog toga ih je važno educirati kako pružiti adekvatnu pomoć svojemu vršnjaku koji je možda u nekom trenutku zatreba. Tečaj se provodi u Splitsko-dalmatinskoj, Šibensko-kninskoj te Primorsko-goranskoj županiji, a idealno bi ga bilo proširiti i na cijelu Hrvatsku. Drugo po čemu se izdvajamo u Hrvatskoj transport je životno ugrožene djece, poglavito one s prirođenim srčanim greškama koje se operiraju u Zagrebu ili izvan Hrvatske. Organizirali smo i tzv. „transport k sebi“ iz Dubrovnika, za bolesnu novorođenčad, prvenstveno nedonoščad, u kojem odlazimo helikopterom iz Splita do Dubrovnika, zbrinemo bolesnika te ga potom transportiramo na naš Zavod. Također, važan je sustav zbrinjavanja djece s traheostomom i ovisne o respiratoru, u kojem educiramo roditelje za skrb o djeci ovisnoj o respiracijskoj potpori te im zatim služimo kao podrška u kritičnim situacijama.

Sudjelujete također u organiziranju nastave studentima, svi ste znanstveno napredovali, a uskoro izlazi i novo izdanje sveučilišnog udžbenika *Hitna stanja u pedijatriji*. Koliki je to uspjeh za Vas i ostale članove Zavoda?

Da, mi kao djelatnici pedijatrijske intenzivne sudjelujemo i u organizaciji nastave za studente. Zahvaljujući dugotrajnom radu, stečenim vještinama te edukacijama na tečajevima osnovana je Katedra za kliničke vještine kojom sam želio što više toga dati našim studentima i na to sam zaista ponosan. Također, upravo izlazi i treće izdanje našega sveučilišnog udžbenika *Hitna stanja u pedijatriji*, koji je nastao suradnjom četiriju medicinskih fakulteta u Hrvatskoj – splitskoga, zagrebačkoga, riječkoga i osječkog, čije će predstavljanje biti na Hrvatskoj proljetnoj pedijatrijskoj školi. Naši djelatnici tijekom posljednjih godina znanstveno stalno napreduju, što je važno. Svi hrvatski članci iz pedijatrijske intenzivne medicine, koji su objavljeni u međunarodnoj literaturi su s našeg Zavoda. Profesor Markić postao je voditelj Katedre za pedijatriju, pročelnica Zavoda dr. Polić ima titulu docentice, a sve su pohvale i za dr. Tatjanu Čatipović Ardalić te osobito mr. sc. Tanju Kovačević, koja je vrhunski ekspert u nadomjesnom liječenju djece. Koliko god se ulaže u edukaciju doktora, toliko se ulaže i u edukaciju medicinskih sestara. Sjajnom timu pripadaju i glavna sestra Sanja Šolić, sestra Biljana Mijač, kao i ostalih 17 medicinskih sestara. Jako sam sretan da se naš rad u sustavu zbrinjava djece nastavlja razvijati i da nakon mene dolaze još i bolji. Zajedno radimo i stvaramo, takav je tim ostao evo do dan-danas i to se nikada neće promijeniti. Čovjek može biti ponosan na taj odjel i biti sretan da je imao prilike tome svemu doprinijeti. Sami za sebe ne možemo ništa, u medicini je sve timski rad. Velika je sreća ako nađete na tim kolega, suradnika, liječnika i medicinskih sestara koji dijele iste vizije koje onda ostvarujete radeći zajedno i podupirući jedni druge. To je velika sreća i ja sam imao tu sreću da doživim napredak u svim trima područjima: stručnome, znanstvenome i edukacijskom. I najvažnije je da smo cijelo vrijeme ostali tim. To su sjajni ljudi u koje se i danas mogu u svemu pouzdati, za bilo koju teškoću koja nas može zadesiti u svakodnevnom radu ili životu.

Intervju vodila: Dina Mrčela

ODJEL ZA ZNANSTVENI RAD KBC-A SPLIT

Odjel za znanstveni rad ustrojstvena je jedinica KBC-a Split koja objedinjuje znanstveno-istraživačku djelatnost bolnice. Osnovan je 1982. godine te je prvotno nosio naziv Jedinica za znanstveni rad. Pored znanstveno-istraživačke djelatnosti, Odjel za znanstveni rad skrbi o znanstveno-nastavnom statusu djelatnika i pojedinih ustrojstvenih jedinica, kao i same bolnice. Osobitu važnost Odjel za znanstveni rad imao je pri stjecanju statusa kliničkoga bolničkog centra naše bolnice. KBC Split upisan je u Upisnik znanstvenih organizacija Ministarstva znanosti i obrazovanja te kroz Odjel za znanstveni rad djeluje kao znanstvena organizacija. Prepoznatljivost Odjela za znanstveni rad ogleda se u aktivnom procesu ugovaranja kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih proizvoda što bolnicu stavљa među vodeće znanstvene organizacije u državi u toj oblasti. To se očituje vidljivim porastom ugovorenih

kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih proizvoda u proteklom nekoliko godina, zahvaljujući predanom radu djelatnika Odjela. Klinička ispitivanja provode se u skladu s relevantnim pozitivnopravnim propisima iz oblasti kliničkih ispitivanja i dobre kliničke prakse, a s ciljem dobivanja podataka o novim oblicima liječenja, novim lijekovima te novim medicinskim proizvodima. Navedena istraživanja financiraju naručitelji kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih proizvoda čime se osigurava veza između sustava zdravstva i gospodarstva, s obzirom na to da je provođenje kliničkih ispitivanja djelatnost kojom KBC Split ostvaruje prihode obavljanjem poslova na tržištu. KBC Split već je godinama uključen u proces provođenja kliničkih ispitivanja, s iznimno kvalitetnom bazom ispitivača i ispitivačkih timova te je sudjelovao u mnogobrojnim ispitivanjima iznimne medicinske važnosti.

Medicinska etika interdisciplinarno je područje sustavnoga proučavanja etičkih problema koji se pojavljuju u znanstvenim istraživanjima u medicini i prirodi, odnosno okolini u kojoj i s kojom čovjek živi. Odjel za znanstveni rad kontinuirano sudjeluje u pripremi, izradi i pohrani dokumenata u postupku donošenja odluka Etičkoga povjerenstva KBC-a Split o sukladnosti znanstvenih ispitivanja s načelima medicinske etike.

U suradnji s voditeljima klinika, zavoda i odjela, Odjel za znanstveni rad skrbi o postizanju i održavanju njihova kliničkog statusa te statusa cijelog KBC-a Split. Radi održavanja kliničkoga statusa KBC-a Split važno je potpomagati i razvijati znanstvenu djelatnost, što istodobno znači i ispunjavanje uvjeta za redovito obnavljanje dopusnice (reakreditacije) za obavljanje znanstvene djelatnosti. Pri Odjelu za znanstveni rad vodi se dokumentacija znanstveno-istraživačkih projekata

koji se provode u KBC-u Split. Odjel za znanstveni rad bio je izdavač časopisa *Medicinski anali*, koji je s prekidima izlazio u razdoblju od 1975. do 1995. godine, kada je i indeksiran u međunarodno priznatoj sekundarnoj bibliografskoj publikaciji *Excerpta Medica*.

Djelatnost Odjela za znanstveni rad povezana je funkcionalno i organizacijski sa specijalnom biomedicinskom knjižnicom

KBC-a Split te se njihov rad prožima. Stručna medicinska knjižnica pokriva potrebe bolničkih zdravstvenih djelatnika, znanstvenika i istraživača, ali i šire zajednice. Osnovana je prije Drugoga svjetskog rata u prizemlju stare gradske bolnice donacijom liječnika. Godine 1955. prelazi u novu zgradu na Firulama, a 1976. godine u prostorije u kojima se i danas nalazi. Knjižnica s lokaliteta Križine pridružena joj je 2000. godine i ottada čine jednu cjelinu.

» Prostорије Одјела за зnanstveni rad KBC-a Split прије преуређења

Prostori Odjela preuređeni su u sklopu EU projekta „Jačanje kapaciteta za efikasnu prevenciju bolesti u Splitsko-dalmatinskoj županiji“, uz vlastita sredstva KBC-a Split i donacije tvrtki Vile Džaja d. o. o., Medis Adria d. o. o. i Addiko banke. Odjel za znanstveni rad nastavlja svoje djelovanje i na lokaciji Križine kako bi bio na dispoziciji djelatnicima s toga lokaliteta bolnice.

Zadaća Knjižnice bila je prikupljanje, obrada i pohranjivanje različitih tiskanih publikacija. Godine 1994. Knjižnica se uključuje u projekt „Sustav znanstvenih informacija“, koji je pokrenulo Ministarstvo znanosti i tehnologije za potrebe akademske i istraživačke zajednice. Razvojem novih tehnologija, posebno računalne, uloga knjižnice gotovo se potpuno promjenila – od posudbe publikacija do davanja i diseminiranja informacija pretraživanjem baza podataka, traženjem referenci i ostale literature. KBC Split postao je pridruženi član CARNet-a 24. siječnja 1997. godine te prva bolnička ustanova u Republici Hrvatskoj koja je imala svoju mrežnu stranicu. Medicinski se knjižničari stalno stručno usavršavaju u uporabi biomedicinskih izvora te educiraju svoje korisnike.

» Prostорије Одјела за зnanstveni rad nakon преуређења.

Zahvaljujući svakodnevnoj potpori djelatnika Knjižnice, liječnici KBC-a Split objavljaju svoje rade u domaćim i inozemnim časopisima te postižu druga dostignuća u stručno-znanstvenom području. Od 2001. do 2021. godine objavljen je 2 661 rad bolničkih liječnika u inozemnim znanstvenim časopisima koje citira *Current Contents*. Da smo na dobrom putu, govore same brojke, pa tako danas bolnica ima 226 doktora znanosti, 34 magistra znanosti te 281 mладог liječnika specijalizanta koji svojim znanjem i novim znanstvenim spoznajama uvelike doprinose znanstveno-istraživačkom razvoju KBC-a Split.

Znanost je, kao i vrlina, sama sebi nagrada.
Charles Kingsley (1819. – 1875.), engleski književnik

Obilježavanje Međunarodnoga dana žena i djevojaka u znanosti na MEFST-u

S namjerom prepoznavanja temeljne uloge žena i djevojaka u STEM područjima znanosti, odlukom Opće skupštine Ujedinjenih naroda 11. veljače proglašen je Međunarodnim danom žena i djevojaka u znanosti. Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu prepoznao je važnost ovoga Međunarodnog dana te je organizirao obilježavanje, otvoreno za šиру javnost. Moderatorica ovoga događaja bila je prodekanica za znanost, PDS i međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Katarina Vukojević, koja je predstavila izv. prof. dr. sc. Renatu Pecotić, izv. prof. dr. sc. Snježanu Mardešić i doc. dr. sc. Josipu Bukić, gošće koje su

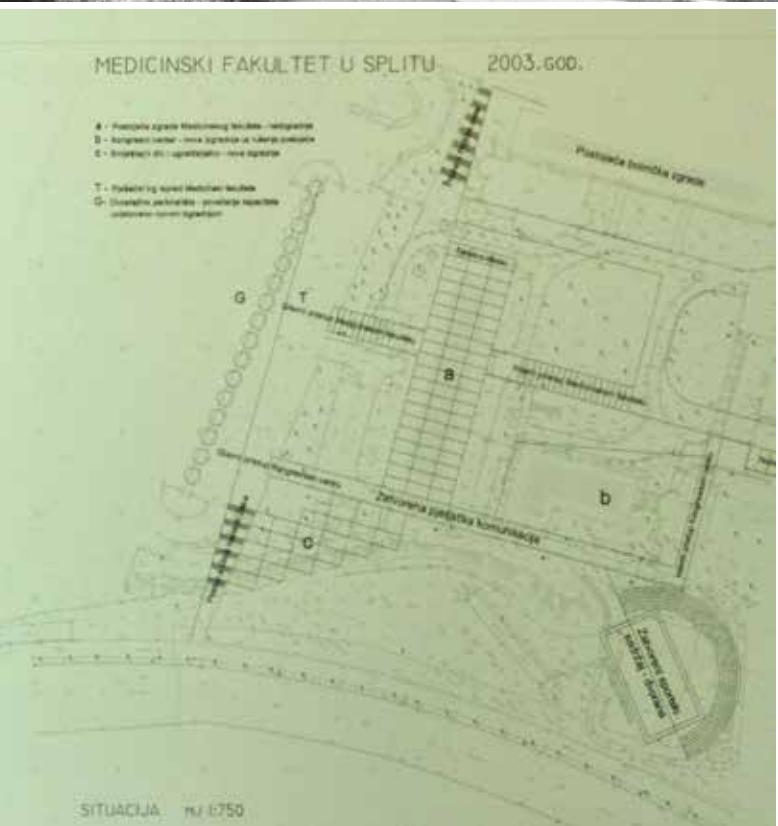
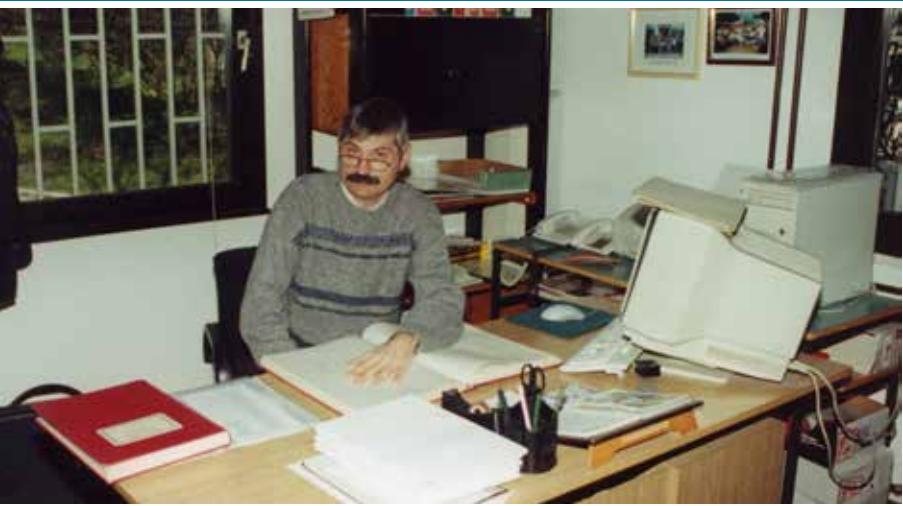
s prisutnima podijelile svoj znanstveni put i izazove na koje su na tom putu nailazile. U jednome su se sve tri znanstvenice složile: biti žena ne otvara sva vrata u svijetu znanosti. Međutim, uz brojna odricanja, napor, ambiciju i pozitivan duh, sve se prepreke mogu premostiti te je moguće ostvariti zavidnu znanstvenu karijeru kao žena u Hrvatskoj, a usto balansirati privatni i poslovni život. Cilj je ovoga obilježavanja potaknuti što više žena i djevojaka na uključivanje u znanost, promovirati razvoj karijere u znanosti i povećati svijest o doprinosu žena u znanosti.

Kako bi se artikulirali ženski glasovi na tom putu, inicirano je i osnivanje udruge Hrvatsko udruženje sveučilišnih žena s ciljem promicanja, razvitka i unapređenja jednakosti za žene kroz obrazovanje, filantropiju i istraživanje, a Udruženje će okupljati obrazovane žene iz svih društvenih sfera. Na osnivačkoj skupštini za predsjednicu je izabrana Snježana Mardešić, dopredsjednica je Katarina Vukojević, tajnica Natalija Cotić, članice odbora Jelena Burazin, Ivana Zelić Relata, Ivana Kurtović, Andjela Prolić, Anamarija Ljubičić Kuzmanić, Dubravka Vuković te Renata Pecotić, Ana Rančić Selak, Andrea Iličić i Ana Jeličić.

Katarina Vukojević i Josipa Bukić

Vremeplov MEFST-a

25
godina

S P I S A K
studenata I godine

1. ARANZA JAKOV	45. MILOVANOVIC DUŠKA
2. BAJIC JURICA	46. MILJAK MARIJA
3. BALAREN FANI	47. MINICA MARKO DRAŽEN
4. BENDIC ANDJELKA	48. MIRČEVSKI JORDAN
5. BERTSAJ LEON	49. MIŠE DAJANA
6. BEROŠ KATIJA	50. MIRĆIC RANKO
7. BOTICA FRANICA	51. MLADINIC DENIS
8. BRADARIC ŠILJUJO SMIJANA	52. " SANDRA
9. BRAJEVIC HANJA	53. MLADINOV DIVNA
10. BUČAN KAJO	54. MOĆIĆ ZVONKO
11. BUKAZIN MARIJA	55. MUŠIĆ DAMIR
12. ČEPRNJA MARKO	56. NEVESANIN MARKO
13. GALETA MIRA	57. MIKIĆ DESA
14. ČELIĆ ALIDA	58. NIMČEVIC ŽELJKO
15. DAMBOVSKI IRES	59. NOVOSELMIK DRAGAN
16. DOMTRULIC ALMICA	60. OZRETIC ANDRO
17. ELEZOVIĆ NEVEN	61. PERIĆ ANA
18. GAMBIROŽA VESNA	62. PERIĆ "
19. GOLO DARKO	63. " BRANKO
20. GRIZELJ MARINA	64. PLETIĆA BORJANA
21. GROZDANIC IVANA	65. PODOBNIK JOŠIĆ
22. JERČIĆ MARIJANA	66. POKLEPOVIĆ MARIJA
23. JERKOVIĆ ZORAN	67. POPOVIĆ VEČERKA
24. JOSEFOVIĆ MATEKO	68. PROTAKA NENAD
25. JUGINOVIC DANICA	69. RAJNIC MIRJANA
26. JUCOVIC NEKA	70. RADONJIC DRAGANA
27. " VLADAN	71. RADOVČIC EMILija
28. JURICA DAMIR	72. RAJIC ILONKA
29. JURIČIĆ JOKO	73. RUŽIĆ IVICA
30. KOSOVIC LIDIA	74. SIMONIC BLANKA
31. KOVAČIĆ MILENKO	75. STAMATOVIĆ MIRA
32. KUČEVIĆ EDIN	76. STANKOVIĆ BRANKO
33. KUPREŠANIN NATASA	77. STOJAN ROBERT
34. LACIĆ MAJA	78. SEPAROVIĆ IVO
35. LEŠLAĆ ALEXANDAR	79. SINČIĆ IVO
36. LUCIĆ TAJANA	80. TADIĆ SNJEŽANA
37. LJUBIĆIĆ SRECKO	81. TANDARA DAMIR
38. MANDARIĆ ŽARKO	82. TOLIĆ SUZANA

VAŽNOST REHABILITACIJSKE MEDICINE U OPORAVKU BOLESNIKA NAKON PREBOLJELE COVID INFEKCIJE

U danima kada COVID pandemija upravlja našim životima, profesionalnim i privatnim, bilo je normalno da našu ovogodišnju nastavu iz Fizikalne i rehabilitacijske medicine obogatimo spoznajama i iskustvima rehabilitacijskih timova u procesu oporavka i liječenja bolesnika nakon preboljele COVID infekcije.

Naime, kao što je i dosada, svih ovih akademskih godina, bio običaj, pokušali smo tijekom turnusa iz Fizikalne medicine i rehabilitacije našim studentima unijeti neku promjenu u uobičajene nastavne teme i prezentirati neku novu, zanimljivu medicinsku temu, koja pokazuje svestranost i sveukupnu važnost rehabilitacijske medicine u postizanju i održavanju zdravlja te kvalitete života naših bolesnika. U ovom času nije moglo biti novije i zanimljivije teme od postCOVID rehabilitacije.

Kako u našoj ustanovi nemamo ustrojenih rehabilitacijskih timova koji se sustavno bave problemom liječenja kroničnih COVID (ili postCOVID) bolesnika, niti mogu pokazati sistematizirane podatke/rezultate svojega rada, u nastavu smo uključili našu kolegicu doc. dr. sc Dubravku Bobek, dr. med. – pročelnicu Zavoda za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu s reumatologijom KB-a Dubrava iz Zagreba. Nakon što se ljubazno odmah odazvala našem pozivu na suradnju, prezentirala nam je rezultate njihova dvogodišnjeg iskustva u radu s COVID bolesnicima, s posebnim osvrtom na postCOVID rehabilitacijske protokole koje provode u svojoj Dnevnoj bolnici za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu primjenom klasičnoga rehabilitacijskoga timskog rada (slika 1).

» Slika 1. Predbožićna atmosfera COVID rehabilitacijskog tima KB-a Dubrava.

Dobro osmišljena i funkcionalno dobro ustrojena Dnevna bolnica za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu (FRM) naših kolega/ica u KB-u Dubrava bila je u početku namijenjena liječenju i rehabilitaciji bolesnika s kroničnim COVID-om, čime je nastavljen njihov prethodni uspješni rad s akutnim bolesnicima (što se jako dobro radi i u KBC-u Split, ali nemamo nikakvih sistematiziranih podataka), kada je u Primarnom respiracijsko-intenzivističkom centru (PRIC) KB-a Dubrava do 23. studenoga 2021. godine rehabilitacijskim protokolima bilo zbrinuto 5 487 bolesnika od 7 045 hospitaliziranih (slika 2.).

» Slika 2. Rehabilitacijski protokol akutnih bolesnika s COVID-om.

Početak rada Dnevne bolnice bio je 8. veljače 2021. godine a bila je namijenjena ne samo bolesnicima koji su bili hospitalizirani u PRIC-u već i svima koji su preboljeli COVID izvan bolničkih prostora. Dapače, iskustvo je pokazalo da su neki bolesnici koji su imali blagu kliničku sliku akutne bolesti ponekad imali i naglašenije kronične postCOVID tegobe od onih koji su bili u životnoj opasnosti te su zbog toga bili hospitalizirani.

Prema podatcima koje nam je pokazala doc. Bobek do 1. studenoga 2021. godine u Dnevnoj su bolnici zbrinuli 268 bolesnika s postCOVID bolešću, od kojih je 121 bolesnik proveo aktivnu rehabilitaciju. Bolesnici su bili prosječne životne dobi od 61,27 godina, a rehabilitirani su prema jasno definiranom niže navedenom protokolu rehabilitacije (slika 3.).

Doc. Bobek upoznala nas je sa svim protokolima liječenja, indikacijama, kontraindikacijama i mjerama opreza kod probira bolesnika te željenim ishodima liječenja koje su primjenjeni rehabilitacijski modeli mogli polučiti. Posebni naglasak bio je stavljen na mjerljivost svih ishoda liječenja, kliničkih i funkcijskih, što je jedan od osnovnih postulata rehabilitacijske medicine, kao i sljedljivost rada svih članova rehabilitacijskoga tima.

RESPIRATORNI REHA. PROGRAM

OSTEO-OMUSKULARNI
REHA. PROGRAM

KOGNITIVNO-BALANSNI
REHA. PROGRAM

Kome je namjenjena Post-COVID rehabilitacija u PostCOVID dnevnoj bolnici za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju?

Osobi koja uz simptome nastale posljedično COVID-19 ima:

- sniženu tjelesnu kondiciju
 - snižen kardiorespiratorni kapacitet
 - zaduhu/nedostatak daha pri naporu
-
- smanjenu mišićnu masu i/ili snagu
 - smanjena pokretljivost, skraćenu hodnu prugu, sklonost padu
 - poremećaj ravnoteže

ograničenost u obavljanju ASŽ za koje je prije COVID-19 bila sposobna

» Slika 3. Protokol i način rada u Dnevnoj bolnici FRM KB-a Dubrava za rehabilitaciju kroničnih COVID bolesnika.

Uz teorijski dio ove priče o postCOVID rehabilitaciji, doc. Bobek prikazala nam je i ključne podatke jednoga njihovog bolesnika, iz kojih se najbolje vidi učinkovitost rada rehabilitacijskoga tima te važnost rehabilitacijske medicine u ponovnom osposobljavanju COVID bolesnika za njihove svakodnevne aktivnosti te poboljšanje njihove kvalitete života (slika 4.). Time su naši studenti mogli dobiti konkretan uvid u učinkovitost rehabilitacijskih protokola u liječenju ovih

bolesnika te njihovu konkretnu važnost za svakodnevne životne aktivnosti pojedinoga bolesnika, a u skladu s teorijskim izlaganjima koja smo imali na našem kolegiju. Naime, ovo je bio dobar primjer usklađenosti dvaju različitim stručnjaka iz područja rehabilitacijske medicine koji su sasvim spontano i nenamjerno preklopili svoje zaključke o značenju, mjerljivosti i važnosti rehabilitacijskih postupaka u kompleksnom liječenju naših bolesnika.

Željko, 1947. - Initial evaluation and rehab program

6MWD (%) ¹	SPO ₂	BORG ²	SPPB	HAQ	BARTHEL	DINAMOMETER	VAS	MMSE	
258m (52,4%)	93%	6	10	0,875	77	L 6kg / R 4kg	0	28	

Željko, 1947. - Reevaluation after second rehab cycle

6MWD (%) ¹	SPO ₂	BORG ²	SPPB	HAQ	BARTHEL	DINAMOMETER	VAS	MMSE	BMI
258m (52,4%)	96%	1	12	0	100	L 13kg / R 10kg	0	30	27,5

Dakle, zahvaljujući stečenim znanjima i radu nastave na daljinu, na što nas je COVID prisilio posljednje dvije godine, ljubaznošću naših kolega iz Informatičke službe te suradljivošću naše kolegice iz KB-a Dubrava obogatili smo našu nastavnu aktivnost, studentima smo ponudili spoznaje stečene svakodnevnim radom u jednome novom području u kojem se rehabilitacijska medicina nametnula kao vrlo važan segment liječenja.

Još jednom zahvaljujem na ljubaznoj suradnji doc. Dubravki Bobek i cijelom njezinu timu što su s nama podijelili navedene podatke i iskustvo te izražavam želju da i ubuduće imamo što više ovakvih interaktivnih sadržaja u nastavi koji dodatno obogaćuju naše znanje i upoznaju nas s dosezima rehabilitacijske medicine u drugim centrima.

Tonko Vlak

Hitna stanja u internoj medicini

Klinika za unutarnje bolesti KBC-a Split i Medicinskog fakulteta u Splitu od 17. do 19. ožujka 2022. godine organizirala je tečaj trajne medicinske izobrazbe prve kategorije pod nazivom **Hitna stanja u internoj medicini**. Tečaj je organiziran u tzv „hibridom“ oblikom gdje je od ukupno 236 polaznika jedan dio tečaj pratio na daljinu.

Svrha ovoga tečaja bila je osvježiti i osvremeniti znanja i vještine liječnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti vezano za različite vrste hitnih internističkih stanja, s posebnim naglaskom na ona rjeđa, koja se zbog toga teže prepoznaju ili ponekad podcjenjuju.

Suvremeni moderi internističkih specijalizacija doveo je do toga da je uska naobrazba mlađih liječnika potisnula program opće internističke edukacije koja je neizmjerno važna za rad u hitnim službama pa je ovaj tečaj bio prigoda da specijalizanti internističkih struka nadopune svoja znanja koja im trebaju za rad u hitnoj službi.

Voditeljica tečaja doc. dr. sc. Daniela Marasović Krstulović okupila je 40 predavača, specijalista iz Klinike za unutarnje bolesti, Klinike za bolesti srca i krvnih žila i Klinike za plućne bolesti, koji su uglavnom i nastavnici na našem fakultetu.

U sklopu tečaja napisana je i knjiga istoga naslova koja objedinjuje većinu hitnih internističkih stanja podijeljenih u osam tematskih cjelina. Koncipirana je na način da bude lako dostupan izvor jednostavnih i suvremenih uputa o postupanju u različitim situacijama u našoj kliničkoj praksi.

Polaznike tečaja pozdravili su prof. dr. sc. Katarina Vukojević uime našeg fakulteta, prof. dr. sc. Ivan Urlić uime Akademije medicinskih znanosti podružnice Split, prof. dr. sc. Julije Meštrović uime KBC-a Split te rektor Sveučilišta u Splitu, prof. dr. sc. Dragan Ljutić, koji je svečano otvorio tečaj. Svojim

dolaskom tečaj su uveličali umirovljeni i aktivni profesori našega fakulteta i raniji predstojnici Klinike za unutarnje bolesti koji su bili organizatori izvrsnih tečaja *Hitna stanja u kardiologiji* 1995. godine i *Hitna stanja u medicini* 1998. godine, pa je Klinika za unutarnje bolesti logični sljedbenik organizacije ovakvih i sličnih vrijednih tečajeva.

Želimo zahvaliti svim sudionicima tečaja, kao i mnogobrojnim farmaceutskim kućama što su prepoznali naš tečaj kao vrijedan te potpomogli njegovu organizaciju.

Jurica Nazlić, tajnik Tečaja

Tečaj hitnih stanja u internoj medicini

“Kako postupiti kod akutno ugroženog bolesnika? Što napraviti u kliničkom pregledu, a koju dijagnostiku obaviti? Kako u konačnici intervenirati i koju terapiju dati?” samo su neka od pitanja koja prolaze kroz glavu liječnicima u tim hitnim stanjima. Nama, novopečenim liječnicima, poglavito je teško donijeti pravilnu odluku i pravilno reagirati u takvim stanjima s kojima smo se jako malo susretali tijekom studija jer se većina nastave odvijala na odjelima klinike, a ne na hitnom prijemu. Također, neprestano se događa da mladi liječnici (a sigurno i njihovi stariji kolege) pošalju svoje pacijente iz ambulanta obiteljske i hitne medicine na hitni prijam kako bi se napravila daljna obrada. No, mnogo takvih pacijenata zaista nije životno ugroženo. Kako pravilno prepoznati upravo one koji su životno ugroženi i kako postupiti u toj situaciji imali smo priliku naučiti na Tečaju hitnih stanja u internoj medicini. Za mene kao mlađu liječnicu ovaj je tečaj bio iznimno koristan

te su ga doktori medicine koji se s tim svakodnevno susreću u svojem radu (od kliničke slike, dijagnostike do najnovijih terapijskih opcija) odlično prezentirali. Prikazani su slučajevi iz svih grana interne medicine, kardiologije, endokrinologije, gastroenterologije, pulmologije i drugih. Sva ta stanja iznimne hitnosti učili smo tijekom našega šestogodišnjeg studija, no uvijek je dobro osvježiti svoje znanje i nadograditi ga novim informacijama. Medicina se neprestano mijenja, kao i dijagnostičke i terapijske smjernice te je nama kao liječnicima dužnost biti informirani te postupati s ciljem najbolje skrbi za naše pacijente. Budući da svoj sekundarijat odradujem u bolnici, točnije na Hitnom internom prijemu, mogu potvrditi da su na tečaju prikazana najčešća i najhitnija stanja s kojima sam se susretala u svojem radu. Svakako bih voljela da ovakav tečaj uđe u redovito događanje i preporučila bih ga svim liječnicima jer *Repetitio est mater studiorum*.

Martina Madunić

Novi studijski program poslijediplomskoga specijalističkog studija Menadžment u zdravstvu

Na Sveučilištu u Splitu uskoro će se izvoditi još jedan zanimljiv i atraktivan studijski program – poslijediplomski specijalistički studij Menadžment u zdravstvu, čiji su nositelji **Ekonomski i Medicinski fakultet**. Ovaj zajednički poslijediplomski specijalistički studij omogućit će edukaciju dјelatnika u zdravstvenom sektoru, ali i svih onih kojima ovo područje obrazovanja predstavlja profesionalni razvoj.

Studij će trajati dva semestra, a njegovim završetkom polaznici će steći 60 ECTS bodova. Ovaj studijski program ostvarit će visoku razinu povezanosti između teorijskoga i praktičnoga pristupa, predstavljajući mnogobrojne praktične primjere i načine rješavanja određenih poslovnih situacija. Usto, stalno će se prilagođavati potrebama na tržištu što ga čini posebno atraktivnim jer će polaznicima omogućiti usvajanje suvremenih teorijskih i praktičnih znanja u području upravljanja u zdravstvu te osiguranja samostalnosti polaznika na primjeni menadžerskih vještina u zdravstvu.

Na poslijediplomski specijalistički studij **Menadžment u zdravstvu** mogu se upisati studenti koji su završili sveučilišni diplomske studije i stekli najmanje 300 ECTS bodova ili sveučilišni dodiplomske studije prema ranijim propisima, poslijediplomski specijalistički i znanstveni studij iz odgovarajućega akademskog područja (prirodne znanosti, biomedicina i zdravstvo, tehničke znanosti, biotehničke znanosti, društvene znanosti, humanističke znanosti i interdisciplinarne znanosti). Studenti koji su završili sveučilišni diplomske/dodiplomske studije izvan polja ekonomije imaju obvezu polaganja dvaju razlikovnih kolegija definiranih posebnom odlukom Fakultetskoga vijeća Ekonomskoga fakulteta u Splitu.

Prijedlog poslijediplomskoga specijalističkog studija **Menadžment u zdravstvu** Senat Sveučilišta u Splitu usvojio je na svojoj 59. sjednici održanoj 27. siječnja 2022. godine. Sukladno dobivanju dopusnice Ministarstva znanosti i obrazovanja, upis polaznika planiran je do ljeta ove godine, a početak nastave u akademskoj godini 2022./2023.

mrežne stranice UNIST-a

SVEČANO PREDSTAVLJANJE KNJIGE OPĆA I SPECIJALNA KINEZITERAPIJA

Autori: Zdenko Kosinac, Tonko Vlak

» Slika 1.

Autoru svake knjige najsvečaniji i najdraži trenutak jest trenutak svečanog predstavljanja knjige. Nakon mukotrpnog rada, neizvjesnosti u iščekivanju recenzija pa traženja nakladnika koji će knjigu tiskati dan predstavljanja knjige pravi je praznik za autore.

Jednom takvom svečanom trenutku nazočili smo u

prostoru Sveučilišne galerije Sveučilišta u Splitu 20. siječnja 2022. godine kada je predstavljena knjiga *Opća i specijalna kineziterapija* autora prof. dr. sc. Zdenka Kosinca i prof. dr. sc. Tonka Vlaka, jednog umirovljenog i jednog aktivnog nastavnika Sveučilišta u Splitu.

Knjiga je u međuvremenu, na inicijativu Medicinskog fakulteta u Splitu, a Odlukom Senata Sveučilišta u Splitu, postala sveučilišni priručnik 30. lipnja 2021. godine te ju je u studenom 2021. godine izdala Medicinska naklada iz Zagreba (slika 1).

U dobro popunjrenom, lijepom i ugodnom prostoru Sveučilišne galerije, u kojem su se do u detalje poštovale sve epidemiološke

» Slika 2.

» Slika 3

mjere gradskog stožera CZ-a, pod budnim okom voditeljice Sveučilišne galerije Helene Trze Jakelić, upriličeno je predstavljanje ovoga sveučilišnog djela (slika 2).

Nazočnima se prvo videovezom iz Zagreba obratila urednica knjige, Anda Raič, prof., koja je uime izdavača izrazila zadovoljstvo što je ovo nastavno štivo postalo nova akvizicija Medicinske naklade iz Zagreba te je nazočne upoznala s opusom nakladnika. Naglasila je i činjenicu da je uobičajeno da njihova izdanja budu tražena literatura među medicinarima. Stoga i sama činjenica da je knjigu izdala upravo Medicinska naklada već nešto govori o kvaliteti rukopisa te jamči budućim čitateljima zanimljivo štivo.

Knjigu su predstavili prof. Tamara Grujić, prof. Tonko Vlak i rektor Sveučilišta u Splitu prof. Dragan Ljutić (slika 3.)

Prva je riječ uzela prof. dr. sc. Tamara Grujić, redovita profesorica FESB-a u Splitu, uime svih recenzentata (ostali su recenzenti bili prof. dr. sc. Tea Schnurrer Luke Urbanić – Medicinski fakultet u Rijeci, doc. dr. sc Hari Jurdana – Klinika za ortopediju iz Lovrana, prof. dr. sc. Ivan Prskalo – Učiteljski fakultet u Zagrebu, prof. dr. sc. Vlado Ivančev – Kineziološki fakultet u Splitu, doc. dr. sc. Frane Grubišić – Kineziološki fakultet u Zagrebu), pokušavajući prvo objasniti kako to da je ona, koja dolazi iz tehničkog područja, točnije iz područja elektrotehnike i računarstva, kompetentna recenzirati i

govoriti o knjizi iz područja medicine. Navela je kako u tome i jest ljepota interdisciplinarnosti znanosti i čestih poveznica i preklapanja među različitim znanstvenim područjima. Interdisciplinarnost svi znanstvenici trebaju zajedno poticati, njegovati i što je moguće češće ostvarivati suradnju između znanstvenika različitih područja.

Naime, u njezinu Laboratoriju za automatiku, sustave i biomehaniku pri Katedri za automatiku i sustave FESB-a već dugo godina bave se i raznim aspektima biomedicinskog inženjerstva, koje uključuju i biomehaniku ljudskih pokreta. Laboratorij je davnih godina osnovala danas nažalost pokojna prof. dr. sc. Vlasta Zanchi, a prof. Grujić je u njezin laboratorij došla 2000. godine, u vrijeme osnutka Stručnog studija fizioterapije pri Medicinskom fakultetu, koji je osnovao upravo prof. Tonko Vlak, te je još tada uspostavljena nadasve uspješna suradnja između njega i prof. Zanchi. Ta je suradnja studiju Fizioterapije dala jednu novu dimenziju, poučavajući buduće fizioterapeute biomehanici ljudskih pokreta te je ta uspješna suradnja prof. Vlaka i prof. Zanchi rezultirala usvajanjem novih znanja, znanstvenim projektima i objavom zajedničkih znanstvenih radova. Prof. Grujić je 2007. godine preuzeo kolegij Biomehanike na studiju Fizioterapije, koji je danas dio Odjela zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu. O samom djelu rekla je kako se rijetko kada u svojem dosadašnjem radu susrela s djelom koje je toliko temeljito, sveobuhvatno, a pritom tako stručno, ali istovremeno i koncizno, jasno i pristupačno napisano. Vrijedan sadržaj, konciznost i jasnoća pisanja čine ga nadasve podesnim sveučilišnim udžbenikom na nizu kolegija medicinskih fakulteta, stručnih zdravstvenih studija, kao i na kineziološkim fakultetima u Hrvatskoj. Izrazila je i svoje mišljenje da bi se ova knjiga trebala nalaziti kao vrijedna literatura u svakoj biblioteci mnogobrojnih odjela fizijatrije svake naše hrvatske bolnice jer i stručnjaci iz područja fizikalne medicine, fizioterapije i kineziterapije mogu u njoj naći mnoge korisne informacije za dodatno educiranje i za osvježavanje i rekapitulaciju već stečenog znanja. O iznimnom trudu koji su autori uložili u istraživanje koje je prethodilo osmišljavanju i pisanju ove knjige govori podatak da je u knjizi naveden respektabilan broj od čak 544 znanstvene reference. Prof. Grujić je navela da knjiga vrlo detaljno i sveobuhvatno objašnjava motoriku i psihomotoriku čovjeka te terapiju pokretom i drugim metodama, a osobit doprinos knjige jest klinički dio koji objašnjava primjenu i korist kineziterapije kod različitih

patoloških stanja, kao i temeljne principe njihova tretmana. Sadržaji u udžbeniku obrađeni su sustavno i poticajno za nastavu i nastavnu praksu iz područja kineziterapije.

Nakon ovakvog uvoda samom autoru nije preostalo puno kazati o samom sadržaju knjige, tako da je u prvom redu prof. Vlak istaknuo velik trud i upornost nenazočnog prof. Zdenka Kosinca u provođenju ovog projekta, koji je sav svoj cjeloživotni rad u području kineziterapije unio u ovaj udžbenik, a prof. Vlak je uz pisanje svojih dijelova teksta samoj knjizi dao ono što je nužno za kliničku važnost kineziterapije. Naime, kako je ovom prilikom rekao, svako liječenje završava rehabilitacijom, koja se u svrhu liječenja i ponovnog osposobljavanja bolesnika za svakodnevne i profesionalne aktivnosti koristi mnogobrojnim vrstama nefarmakološkog liječenja, među kojima je upravo najvažnije liječenje pokretom. Kineziterapija ili liječenje pokretom stoga ima mjesta u svakoj kliničkoj grani medicine, pa i šire (npr. invalidski sport) te je sadržaj ove knjige zanimljiv i brojnim kliničarima. Ipak, najveću vrijednost ove knjige prof. Vlak vidi u činjenici da je ona kvalitetno nastavno štivo za studente triju sastavnica našeg Sveučilišta: Kineziologije, Odjela zdravstvenih studija i Medicinskog fakulteta te se nudaće kao takvu dobro prihvatiti njihovi studenti.

Na kraju svečanog predstavljanja, u vrlo nadahnutom govoru, rektor našeg sveučilišta, prof. dr. sc Dragan Ljutić, biranim je riječima govorio o autorima ovoga sveučilišnog djela, istaknuvši kako je svaki novi sveučilišni udžbenik Sveučilišta u Splitu dokaz snage i kvalitete Sveučilišta te je pohvalio činjenicu osjećaja pripadnosti naših nastavnika, koji svojim djelima pridodaju atribut „sveučilišni“. Praktična vrijednost i znanstveno utemeljeni pristup u pisanju ovog djela neki su od glavnih atributa *Opće i specijalne kineziterapije*. Zadnja stvar koju je na kraju spomenuo naš rektor, a koju je odmah pri primitku knjige uočio (iako se ne dotiče sadržaja koji je, bez sumnje, najbitniji), jest lijepa grafička priprema knjige, koja posebice dolazi do izražaja kod ukoričene knjige, u papirnatom izdanju. To nije najvažnije, ali nije ni nevažno za buduće čitatelje.

Tako je na svečan i dostojanstven način, u vrlo specifičnim uvjetima i unutar epidemiološkog okvira uvjetovanog COVID-om, predstavljena naša nova knjiga koju će studenti našeg fakulteta uskoro moći naći i u knjižnici Medicinskog fakulteta.

prof. dr. sc. Tonko Vlak

Doc. dr. sc. Tina Poklepović Peričić: „Sa zahvalnošću gledam u budućnost“

Od 2009. godine doc. dr. sc. Tina Poklepović Peričić aktivno sudjeluje u radu Hrvatskoga Cochranea u izradi sustavnih pregleda, diseminaciji dokaza, edukaciji, prikupljanju sredstava i organizaciji Cochraneovih skupova. Upitali smo doc. dr. sc. Tinu Poklepović Peričić da se kratko osvrne na razdoblje provedeno u Cochraneu.

Razgovarala: Marija Franka Žuljević, dr. med.

» Izvor: Tina Poklepović Peričić, osobna kolekcija.

Kada i kako ste se priključili Cochrane udruzi? Što Vas je privuklo?

Za odgovor na ovo pitanje moramo se vratiti u 2009. godinu, u neko malo bezbrižnije vrijeme od ovoga danas. Naime, prof. dr. sc. Matko Marušić najzaslužniji je za moje uključivanje u Cochrane, na čemu ću mu zauvijek biti zahvalna. Nadahnuti pristup prof. Marušića cijeloj priči odmah me osvojio. Ubrzo me povezao s tadašnjim voditeljem hrvatskoga Cochraneova ogranka prof. Dariom Sambunjakom, koji mi je poslije postao mentor na doktoratu i prijatelj. Otpočetka mi je bilo jasno da se radi o nečemu vrijednom i velikom, o brendu koji je Split i cijelu Hrvatsku zauvijek učinio vidljivima na znanstvenoj mapi svijeta.

Sjećam se našega početnog entuzijazma. Sastanci Hrvatskoga Cochranea bili su poput najboljega brainstorminga. Ideje su iskrile jedna za drugom, ali su se na kraju i realizirale.

Jedan od prioritetnih sustavnih pregleda koji je tada trebalo napraviti bio je iz dentalne medicine, gdje sam dobila priliku realizirati svoj potencijal. Knjižnica Medicinskog fakulteta

postala je moj dnevni boravak, a u autorskom timu Dariju i meni ubrzo su se pridružili vrhunski znanstvenici, divni prof. Peter Tugwell, a potom i urednice Cochraneove skupine za oralno zdravlje, prof. Helen Worthington i prof. Jan Clarkson, ljudi koji su obilježili cijelo jedno razdoblje mojega života, od kojih sam puno naučila o znanosti, odnosu prema radu i prema kolegama, ali i s kojima sam uživala surađivati na svim projektima koji su nakon toga uslijedili.

Kao mlađoj kolegici otpočetka mi je iznimno godilo i koristilo biti dijelom svjetske mreže vrijednih i kvalitetnih znanstvenika koji studiozno selektiraju informacije i produciraju radove neprocjenjive koristi za pacijente i društvo u cjelini. Međusobno poštovanje, uključivost, poticajna atmosfera, ravnopravnost u stavovima, zajedništvo, otvorenost za ideje i različita pitanja – sve me to još više uvlačilo i privlačilo Cochraneu, a takav model suradnje nastojala sam prenijeti i u našemu radu.

Kako je rad u Cochraneu konkretnije utjecao na Vašu karijeru?

Oduvijek, od studija na Stomatološkome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, znala sam što mogu i što želim ostvariti u svojem profesionalnom životu. Bayim se onim što volim i znam, pa sama ta činjenica unosi puno radosti u moj život. Koristim priliku naglasiti jednu danas nepopularnu istinu, da uspjeh nikom ne dolazi preko noći (ma kako to izgledalo na društvenim mrežama!) te da sreća ne prati samo hrabre, nego i marljive, one koji su pripremljeni, koji vrijedno i uporno rade na ostvarenju svojih ciljeva.

Kada je o Cochraneu riječ, u društvu tih inspirativnih ljudi iz cijelog svijeta, svi moji početni planovi dodatno su se rasplamsali, a njihova podrška ohrabrla me da stvaram više i jače nego što sam u početku planirala. Nedugo nakon mojega

uključenja u hrvatski Cochrane sudjelovala sam u organizaciji tzv. *Mid Year Meetinga*, višednevnoga susreta svih vodećih cochraneovaca iz cijelog svijeta, baš u Splitu. Dario Sambunjak rekao mi je prije početka sastanka: „Sad se pretvorи u uho, upijaj i uživaj!“ Tako je i bilo! Cochrane me i obuzeo i obvezao na duže staze. Od toga vremena u moj su život ušli jednostavniji i pristupačni ljudi, inače znanstveni velikani.

Kao dio svoje „ostavštine“ izdvojila bih suradnju sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, suradnju s mnogobrojnim Cochraneovim entitetima, s međunarodnom mrežom okupljenom oko projekta *Informed Choices in Healthcare*, kao i sa skupinom GRADE te Cochraneov program međunarodne mobilnosti (*Cochrane International Mobility Program, CIM*). Na spajanju pravih ljudi na pravim projektima radit ću predano i dalje.

Kakva Vas sjećanja vežu za Cochrane?

Za Cochrane me vežu prekrasna sjećanja. Kada je negdje ključna riječ **podrška**, nakon čega slijede istinsko uvažavanje drugoga i suradnja, onda vrlo brzo shvatite da ste na dobrom mjestu. Doživjela bih to, kao što sam već spomenula, tijekom svakoga susreta s kolegama iz cijelog svijeta, od kojih sam s nekim razvila i iskrene prijateljske odnose.

Ako smijem redom nabrajati sjećanja povezana s Cochraneom, sistemom tijeka svijesti, onda bi to izgledalo ovako: Cochraneova skupina za oralno zdravlje, skupina sjajnih, uspješnih i srdačnih dama i pokojega muškarca, Cochraneovi kolokviji kao koncentrati novih znanja i briljantnih ideja, poticajnih rasprava i sjajnih druženja; mreža suradnika i projekata koja se širi poput koncentričnih krugova na vodi; vizionari koji se ne libe započeti projekt za koji možda neće primiti nagradu, ali to im i nije cilj – cilj im je napredak društva u cjelini. Tu su i sastanci voditelja Cochraneovih skupina, jedna posve druga perspektiva u radu organizacije, ali i prilika za aktivno sudjelovanje u krojenju novih modela upravljanja i promicanja rada Cochranea; prilika za sudjelovanje u radnim skupinama, rasprave s vodećim ljudima Cochranea, razmjenu dragocjenih iskustava i umrežavanje. U „novije doba“ moram spomenuti i online sastanke, koji su nas stjecajem okolnosti ipak uspjeli dodatno povezati; inteligentan humor i u bremenitim situacijama, razgovori puni poštovanja, čak i kada nemamo iste poglede na temu ili zbivanja, čak i iznenadenja na daljinu za obljetnice i rođendane, nazdravljanje na Zoomu kada se objavi rad, radovanje zbog uspjeha drugoga kao da si i sam uspio itd.

Naivno je pomisliti da u toliko godina ne stane i pokoje nelagodno sjećanje, ali ova koja sam nabrojala prva mi padaju na pamet.

Što Cochrane može ponuditi mladim znanstvenicima?

Mladi znanstvenici imaju ogromnu povlasticu, a to je njihova mladost i sve vrijeme svijeta pred sobom. No kako je vrijeme najvrednija valuta kojom najviše toga plaćamo u životu, za mlade je jako bitno dobro odabratи smjer. Cochrane može pružiti upravo to, jasan smjer i pomno razrađene smjernice u znanosti, tzv. know how, odlične suradnike koji imaju golemo iskustvo iza sebe, jasnoću u rezultatima rada, puno kvalitetne komunikacije i iznimne susrete. Skupljanjem znanja, marljivim radom i dobrim referencijama, Cochrane posredno nudi i mogućnost ostvarenja akademskoga statusa, a time i željene profesionalne pozicije.

Zbog čega raditi Cochrane, a ne „obični“ sustavni pregled?

Proces izrade Cochraneova sustavnoga pregleda nosi sa sobom podršku uredničke skupine u vidu savjeta i konkretne pomoći, ali i besplatan pristup softverima za izradu sustavnoga pregleda. Iznimno je sretna okolnost dosjeti u uredničku skupinu kao što je npr. Cochraneova skupina za oralno zdravlje. Nadalje, Cochraneovi protokoli recenziraju se prije nego se objave i prije nego možete krenuti dalje. To je dobra praksa koju polako prihvaćaju i mnogi časopisi. No i kada radimo tzv. „non-Cochrane“ sustavne preglede, vodimo se rigoroznom Cochraneovom metodologijom jer dokazano pridonosi kvaliteti izrade i izvještavanja te smanjenju pristranosti u zaključcima.

Je li Vas rad u Cochraneu obilježio i na osobnome planu?

Sigurno jest. Naime, samo smo ljudi, bez obzira na našu struku i područje djelovanja te nas sve naše aktivnosti trajno obilježavaju i na osobnom planu, kao što i naša osobnost trajno obilježava sve naše aktivnosti, projekte, sve naše djelovanje. Rad u Cochraneu promijenio me i obogatio kao osobu.

Što biste poručili mlađima i/ili studentima iz područja biomedicine koje zanima znanost?

Živimo u 2022. godini, znanost je napredna, sva znanja dostupna su u nekoliko klikova mišem. Tko se istinski i iskreno želi baviti znanostu, ništa mu ne stoji na putu. Treba se posvetiti odabranome području, posložiti realan plan, uložiti vrijeme, strpljenje i odvažiti se. Rezultati ne dolaze brzo i ne dolaze

odmah. Bitno je nekad i pogriješiti, pasti, ali uvijek ustati. Jer kao što kaže Yoda: „Neuspjeh je najveći učitelj!“

Od potrebnih „alata“, mlade bih uputila na vječnu znatiželju, odgovornost prema znanju i upornost. Naglasila bih i **zahvalnost** kao važnu sastavnicu života.

Što se mene tiče, s izrazitom zahvalnošću gledam na sve što sam doživjela, na sve divne kolege, mentore, prijatelje i uzore koje sam stekla uz Cochrane i zahvalna srca krećem u nove izazove.

Cochrane objavljuje: kratki prikazi brzih sustavnih pregleda vezanih za COVID-19

Ovdje kratko predstavljamo zaključke Cochraneovih sustavnih pregleda vezanih za bolest COVID-19. Cochrane sustavni pregledi pružaju visoku i kvalitetnu razinu dokaza koji se redovito ažuriraju kako izlaze nova istraživanja, što predstavlja važan alat tijekom pandemije COVID-19.

Koliko su učinkoviti inhalirani kortikosteroidi za liječenje COVID-a 19?

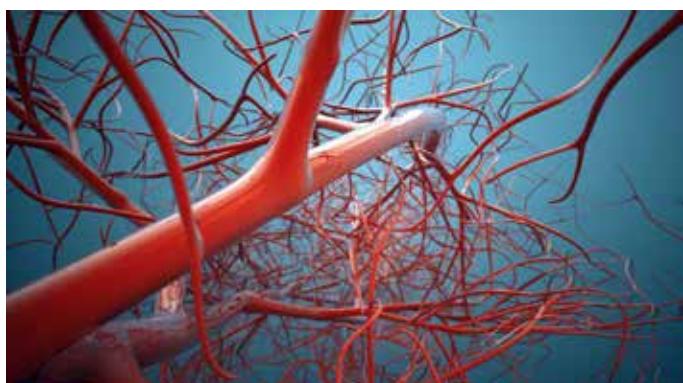

Postoje umjereno kvalitetni dokazi da su inhalirani kortikosteroidi poput budesonida učinkoviti kod osoba s potvrđenim COVID-om i umjerrenom kliničkom slikom. Takvo liječenje smanjuje vjerojatnost bolničkog liječenja ili smrti te pomaže da simptomi što brže nestanu. Svejedno, autori ovoga

pregleda upozoravaju da još uvijek nema dovoljno informacija o nuspojavama takve terapije ili o njezinoj učinkovitosti kod pacijenata s asimptomatskom infekcijom ili težom kliničkom slikom.

Dokazi o ovoj temi nisu pokazali učinkovitost takve vrste liječenja, a sama kvaliteta dokaza vrlo je neizvjesna. Svejedno, i dalje se provodi nekoliko kliničkih pokusa te se u budućnosti mogu očekivati daljnje spoznaje.

Preveniraju li antikoagulansi ugruške kod osoba hospitaliziranih s COVID-om 19?

Koliko su učinkoviti inhibitori interleukina-1 za liječenje COVID-a 19?

Trenutno dostupni dokazi pokazuju da visoke doze antikoagulansa možda mogu smanjiti učestalost plućne embolije, ali također da mogu uzrokovati i probleme s krvarenjem do 30 dana nakon primjene. Ne vidi se jasan učinak na smrtnost (od bilo kojeg uzroka) ili učestalost pojave moždanoga udara, duroke venske tromboze, infarkta miokarda, trombocitopenije ili fibrilacije atrija. Još se uvijek čeka na kvalitetnije kliničke pokuse kako bi se razjasnio odgovor na ovo pitanje.

Više informacija o ovim nalazima možete pronaći na cochranelibrary.com

Cochrane kutak uredila je i pripremila Marija Franka Žuljević, dr. med.

Your platform for
research integrity
and ethics

Ambasada dobre znanosti - mjesto za znanstvenoistraživačku etiku i čestitost

**the
embassy
of good
science**

Your platform for research
integrity and ethics.

Ambasada dobre znanosti (eng. *The Embassy of Good Science*) inicijativa je dvaju projekata (EnTIRE i VIRT²UE) financiranih iz programa Europske Unije za istraživanje i inovacije – Obzor 2020. Cilj ove inicijative je poboljšati integritet i etiku znanstvenih istraživanja pokretanjem svima dostupne platforme otvorenog pristupa na kojoj se mogu pronaći informacije iz područja znanstvenoistraživačke etike i čestitosti. Ambasada dobre znanosti mjesto je za sve one koji žele naučiti više o odgovornoj znanosti informirajući se o dostupnim smjernicama, alatima i edukativnim aktivnostima iz područja odgovorne znanosti.

Na internetskim stranicama Ambasade dobre znanosti (<https://embassy.science>) pronaći ćete bazu dokumenata među kojima su kodeksi, smjernice, standardni operativni postupci i tematske stranice iz različitih znanstvenih područja te mnogobrojnih područja znanstvenoistraživačke čestitosti. Ti vam dokumenti mogu pomoći da svoja istraživanja provedete i rezultate istraživanja objavite u skladu s načelima odgovorne znanosti te da tako pridonesete kolektivnom cilju znanstvene zajednice – poboljšanju kvalitete znanstvenih istraživanja te povećanju integriteta, vjerodostojnosti i transparentnosti znanstvenih publikacija.

Budući da je riječ o platformi Wikimedia, čiji je cilj aktivno uključiti sve one koji žele učiti i poticati druge na učenje o odgovornoj znanosti, i vi možete dati svoj doprinos sadržaju Ambasade dobre znanosti. Neovisno o tome jeste li student ili istraživač s dugogodišnjim iskustvom, jednostavnim

postupkom registracije uz pomoć svog ORCID-broja omogućit će vam se izrada i objavljanje sadržaja (tematskih stranica), kao i direktna komunikacija sa stručnjacima iz područja znanstvenoistraživačke čestitosti koji vam mogu pomoći ako imate nedoumice i pitanja u vezi s vašim istraživanjem.

Ako ste zainteresirani za edukaciju iz područja znanstvenoistraživačke etike i čestitosti, Ambasada dobre znanosti nudi mogućnost uključivanja u VIRT²UE *Train the Trainer Program* čiji je cilj obrazovati istraživače u području odgovorne znanosti, ali i pružiti mogućnost onima koji bi htjeli stići kvalifikacije i znanje za održavanje budućih edukacija iz područja znanstvenoistraživačke etike i čestitosti. VIRT²UE-edukacija temelji se na profesionalnim i znanstvenim vrlinama te sudionike podučava i potiče na razmišljanje o vlastitim postupcima i stavovima prema integritetu istraživanja, kao i o pravilima Europskog Kodeksa za znanstvenoistraživačku čestitost. Europski kodeks za znanstvenoistraživačku čestitost usvojen je od strane Europske Unije kao dokument kojeg se znanstvenoistraživačke institucije moraju pridržavati u projektima financiranim sredstvima Europske unije. Sveučilište u Splitu, na sjednici Senata 29. listopada 2020. godine usvojilo je Kodeks kao dio Akcijskog plana u okviru procesa Strategije ljudskih resursa u istraživanju.

VIRT²UE edukacija certificirani je program edukacije kroz koji se više od 400 istraživača diljem Europe obrazovalo i steklo certifikat. Među njima su i djelatnici (sadašnji i bivši) našeg fakulteta – prof. dr. sc. Ana Marušić (ujedno i jedna od osnivača Ambasade dobre znanosti i predsjednica *The Embassy Foundation*), prof. dr. sc. Sandra Kostić, dr. sc. Lana Barać, dr. sc. Ivan Buljan, dr. sc. Andrijana Perković Paloš, dr. sc. Ružica Tokalić, dr. sc. Marin Viđak, Marija Franka Žuljević, dr. med., Vicko Tomić, mag. soc., i Rea Roje, mag. iur.. Posjetite internetsku stranicu Ambasade dobre znanosti i postanite dio Europske mreže istraživača u području znanstvenoistraživačke etike i čestitosti!

Održani Open days u sklopu IQPharm projekta

Aktivnosti *Innovating quality assessment tools for pharmacy studies in Bosnia and Herzegovina* (IQPharm) projekta u 2022. godini uključivale su organizaciju tzv. Open days na studijima farmacije Univerziteta u Banjoj Luci te Univerziteta u Tuzli. Predstavnica Sveučilišta u Splitu, doc. dr. sc. Josipa Bukić, na obama je sveučilištima predstavila objektivno strukturirani klinički ispit (OSCE), koji se provodi na studiju Farmacije u Splitu, a koji se planira ove jeseni implementirati u Bosni i Hercegovini. Implementaciji u Bosni i Hercegovini

prethodi sudjelovanje na edukaciji iz područja OSCE u Dublinu, Trinity College Dublin the University of Dublin (Irska). Članovi Katedre za farmaciju edukaciji u Dublinu prisustvovat će u lipnju 2022. godine.

Josipa Bukić

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Uspješno završen projekt

“Unapređenje postojećeg integriranog preddiplomskog i diplomskog studijskog programa Medicina”

Završna konferencija projekta “Unapređenje postojećeg integriranog preddiplomskog i diplomskog studijskog programa Medicina” održana je u petak, 18. ožujka, na Medicinskom fakultetu u Splitu, koji je nositelj projekta u partnerstvu s medicinskim fakultetima u Zagrebu, Osijeku i Rijeci.

Završnoj konferenciji prisustvovali su prof. dr. sc. Ante Tonkić, dekan Medicinskoga fakulteta u Splitu, izv. prof. dr. sc. Joško Božić, prodekan Medicinskoga fakulteta u Splitu i voditelj projekta, prof. dr. sc. Ivica Mihaljević, dekan Medicinskoga fakulteta u Osijeku s prodekanicom prof. dr. sc. Ines Drenjančević, predstavnici Medicinskoga fakulteta u Zagrebu prof. dr. sc. Sven Seiwerth, prodekan za diplomsku nastavu i izv. prof. dr. sc. Venija Cerovečki Nekić te predstavnice Medicinskoga fakulteta u Rijeci prof. dr. sc. Ivana Marić,

prodekanica za nastavu i prof. dr. sc. Jasenka Mršić-Pelčić.

Tijekom tri godine uspješno su dovršene sve predviđene projektne aktivnosti raspoređene u četiri elementa: izrada standarda zanimanja za doktora medicine, izrada standarda kvalifikacije za doktora medicine, unapređivanje postupaka osiguravanja kvalitete visokoga obrazovanja te unapređenje nastavne djelatnosti u visokome obrazovanju.

Svaki je element vodio pojedini medicinski fakultet. Izrađeni su prijedlozi standarda zanimanja i standarda kvalifikacije za doktora medicine, unaprijeđena su četiri studijska programa, te se mnogobrojnim aktivnostima kontinuirano radilo na unapređivanju nastavnih procesa. Ukupno je u realizaciji projektnih aktivnosti sudjelovao 81 zaposlenik partnerskih institucija.

Realizacijom projekta postići će se zahtijevano osiguranje kvalitete, jačanje kompetencija osoblja navedenih visokih učilišta, kao i kompetencija studenata koje su relevantne na tržištu rada.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Krenula je izrada transnacionalne strategije projekta u okviru skrbi za starije

U okviru projekta Socijalne inovacije za integrativnu socijalnu skrb starije populacije na Jadransko-jonskom području – SI4CARE započeo je novi radni paket. Jedna od projektnih aktivnosti jest izrada i primjena pametnih narukvica kojom se provjerava učinkovitost u detekciji hitnih stanja te učinkovitost pravodobne reakcije mjerodavnih za pružanje pomoći. Praćenje zdravstvenoga stanja starijih osoba u stvarnom vremenu omogućava planiranje preventivnih aktivnosti. Na taj način želi se dobiti potpuniji uvid u zdravstvene probleme starijih osoba i omogućiti im kvalitetniju dnevnu skrb.

Na temelju dobivenih podataka tendencija je utjecati na kreiranje novih modela skrbi i donošenje zakonskih propisa koji će takvu skrb omogućiti. To se osobito odnosi na starije osobe s kognitivnim teškoćama te one koje žive u udaljenim i ruralnim područjima.

Na temelju podataka prikupljenih na Jadransko-jonskom području te analize trenutačnoga stanja izraditi će se transnacionalna strategija koja će zakonski omogućiti državnim i lokalnim sustavima skrbi za starije da poboljšaju fizičko i emotivno zdravlje te kognitivno funkcioniranje starijih koji žive u udaljenim i ruralnim područjima.

Osmišljava se i model koji će omogućiti bržu i adekvatniju reakciju na njihove potrebe, zapošljavanje većega broja stručnoga osoblja zaduženog za skrb o starijima te učinkovitiju koordinaciju postojećih sustava skrbi.

Project finanira Europska unija iz Jadransko-jonskog programa transnacionalne suradnje 2014. – 2020. - INTERREG ADRION.

Projektni partneri:

- Sveučilište u Ljubljani (Slovenija)
- Institut Jožef Stefan (Slovenija)
- Općina Miglierina (Italija)
- Sveučilište u Splitu, Medicinski fakultet (Hrvatska)
- Zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije (Hrvatska)
- Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH (Bosna i Hercegovina)
- Sveučilište u Ateni (Grčka)
- Dom zdravlja Tivat (Crna Gora)
- Specijalna bolnica za rehabilitaciju Merkur (Srbija)
- Regionalni razvojni fond Centralne Makedonije (Grčka)

Vrijednost projekta: € 2.017.373,86

Vrijednost projekta za Sveučilište u Splitu, Medicinski fakultet: € 278.600,00

ERDF sufinanciranje: 85%

Voditelj projekta: prof. dr. sc. Katarina Vukojević (katarina.vukojevic@mefst.hr)

Trajanje projekta: 1. 12. 2020. – 31. 5. 2023. (30 mjeseci)

Poveznice:

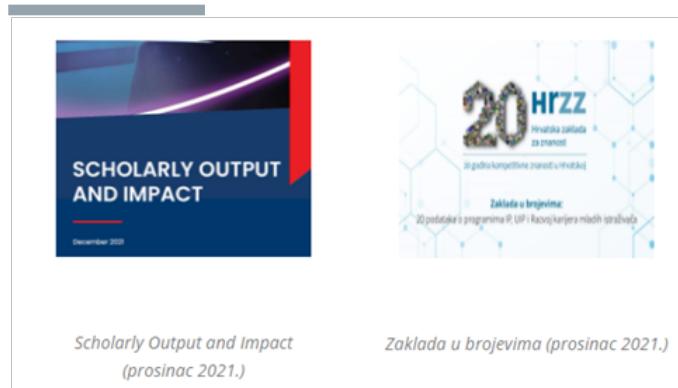
Službena SI4CARE projektna mrežna stranica: <https://si4care.adrioninterreg.eu/>

Službeni SI4CARE projektni Facebook i LinkedIn profili:
<https://www.facebook.com/groups/174958477751341>
<https://www.linkedin.com/groups/12503237/>

Možemo biti ponosni na naše voditelje projekata!

Znanstveni radovi proizašli iz HRZZ projekata sastavnica

Sveučilišta u Splitu najcitiraniji su na razini RH

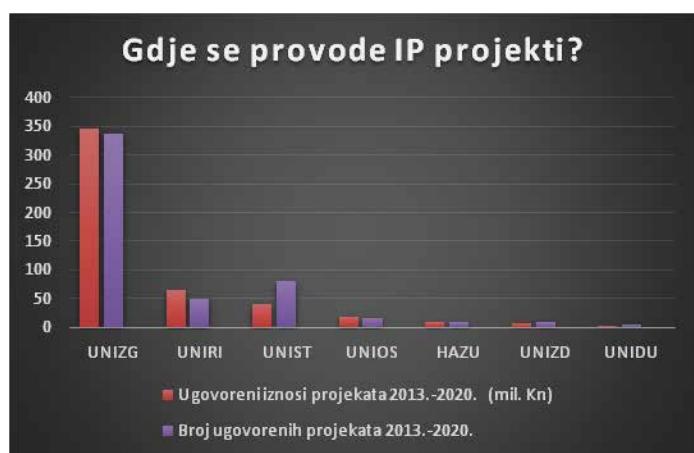
Povodom 20. rođendana Hrvatske zaklade za znanost na mrežnim stranicama Zaklade objavljene su dvije nove publikacije o rezultatima i učincima projekata koje je Zaklada financirala proteklih godina.

Zaklada je osnovana 2001. godine, a njezina uloga jača od 2013. godine, kada postaje glavni nacionalni financijer znanstvenih istraživanja i mladih istraživača. Otada se znatno povećava financiranje Zaklade te se razvijaju novi instrumenti financiranja i međunarodna suradnja. Dosada je Zaklada financirala više od 1200 projekata te više od 1000 mladih istraživača.

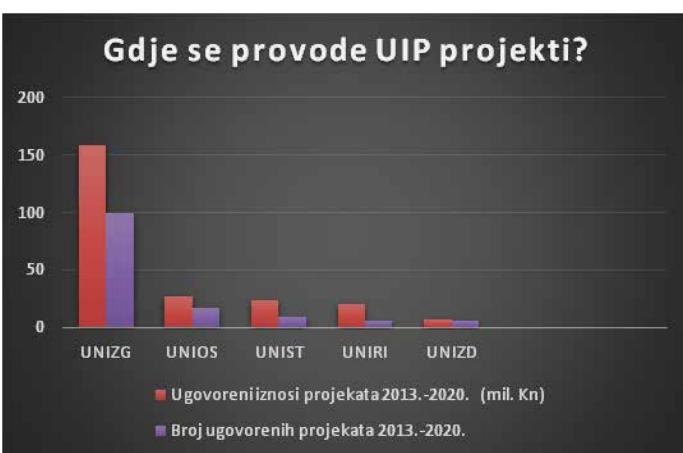
Publikacije objavljene na mrežnim stranicama Zaklade daju, pomoći jednostavnih grafičkih prikaza, uvid u postignute rezultate u posljednjih pet godina koje je obilježeno redovitim raspisivanjem natječaja za istraživačke (IP) i uspostavne istraživačke (UIP) projekte te program razvoja karijera mladih istraživača (DOK).

RPO	Citations per Publication	Field-Weighted Citation Impact
University of Split	12,4	1,59
Ruđer Bošković Institute	10,8	1,31
University of Rijeka	9,2	1,13
University of Zagreb	7,2	1,03
Josip Juraj Strossmayer University of Osijek	7,1	0,98

» Scholarly Output and Impact (str. 10)

» Zaklada u brojevima (prosinac 2021.).

Publikacija *Scholarly Output and Impact* pripremljena je na temelju podataka koje je prikupio Elsevier, a u kojoj se nalazi prikaz publikacija proizašlih iz istraživačkih (IP) i uspostavljenih istraživačkih projekata (UIP) od 2015. do 2020. godine, a koje su evidentirane u sustavu Scopus.

Publikacija *Zaklada u brojevima* prikazuje niz različitih podataka o programima IP, UIP i DOK, a isti podatci dostupni su i u obliku infografika na stranicama Zaklade. <https://hrzz.hr/o-zakladi/publikacije-i-glasnik/>

Objavljene publikacije jasno prikazuju da, unatoč manjem ugovorenom iznosu i broju projekata nego što ih primjerice ima Sveučilište u Zagrebu, projekti koje provode sastavnice Sveučilišta u Splitu prednjače po citiranosti znanstvenih radova koje su proizašle iz projekata te **čestitamo svim voditeljima projekata, suradnicima i doktorandima HRZZ projekata** koji su zaslužni za ovaj uspjeh Sveučilišta u Splitu.

Otvorena znanost: Zeleni put prema većoj vidljivosti i citiranosti

Sveučilište u Splitu kao dio svoje strategije za razdoblje od 2021. do 2025. navodi poticanje **otvorene znanosti** (Strategija Sveučilišta u Splitu 2021. – 2025., 2021.) koja u stručnoj literaturi nema jedinstvene definicije, ali se može opisati kao pristup kojim se promovira transparentno i otvoreno znanje koje se dijeli kroz suradničke mreže. Pritom se naglasak ne stavlja samo na otvorenost izvora informacija nego i na otvorenost istraživačkoga ciklusa, što uključuje otvorenost metodologije istraživanja i istraživačkih podataka (sl. 1). Razlozi su za poticanje ovakvoga pristupa izbjegavanje umnožavanja istraživanja, stvaranje mogućnosti za provođenje više istraživanja na temelju istih podataka, poboljšanje kvalitete istraživanja zahvaljujući boljoj mogućnosti ponavljanja istraživanja i

vrednovanja rezultata te borba protiv znanstvene prijevare. U konačnici, cilj je otvorene znanosti ubrzati znanstveni napredak. Transparentnost se ne zahtijeva samo zbog poboljšanja kvalitete istraživanja, već i zbog potrebe da se opravdaju finansijska sredstva uložena u znanstvene procese.

U Hrvatskoj je prije devet godina donesena Hrvatska deklaracija o otvorenom pristupu (2012) koja nije obvezujuća, ali je poticajna i naznačuje smjer u kojem će se kretati hrvatska znanstvena politika. U spomenutoj deklaraciji navedeno je da otvoreni pristup izvorima znanstvenih informacija označava:

- mogućnost čitanja radova
- mogućnost pohranjivanja radova

» Slika 1. Utjecaj otvorenoga pristupa na napredak znanosti i znanstvenika

- c) mogućnost distribucije radova
- d) mogućnost pretraživanja radova
- e) mogućnost dohvaćanja radova
- f) mogućnost indeksiranja radova.

Hrvatska, nažalost, još uvijek nije ispunila Preporuke Komisije EU-a o pristupu znanstvenim informacijama i njihovu čuvanju (2018) prema kojima se očekuje od članica da osmisle strategiju otvorene znanosti te tako omoguće besplatan pristup stručno i znanstveno recenziranim znanstvenim publikacijama, istraživačkim podatcima i rezultatima. Naime, u RH dosada nije usvojen nijedan dokument koji regulira ova pitanja.

S obzirom na to da je odnedavno na snazi novi Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (2021), koji, između ostalog, definira i prava autora znanstvenih radova te definira pojам objavljivanja publikacije, bitno je istaknuti da se prema spomenutom zakonu rad smatra objavljenim kada je dostupan javnosti i može se čitati, gledati ili slušati, što bi u slučaju znanstvenih radova značilo da se može citirati. Međutim, pod pojmom javnosti ne misli se isključivo na šиру javnost nego i na užu javnost koju čine osobe koje nisu rodbinskim ili prijateljskim vezama povezane s autorom. Dakako, u interesu je znanstvenika svoje radove učiniti vidljivima što široj javnosti, jer time omogućuju veću citiranost radova i postiću veći h-index u renomiranim znanstvenim bibliografskim i citatnim bazama podataka poput WoS CC-a i Scopusa, što je ključno za njihovo znanstveno napredovanje. No, ne radi se samo o interesu pojedinih znanstvenika, nego i o interesu ustanova u kojima su zaposleni. Naime, osim za pojedince, mjerena znanstvene

produktivnosti i utjecajnosti provode se i za ustanove,, i to na temelju analize podataka o citiranosti svih radova kojima su autori zaposlenici te ustanove. Provedena su i mnogobrojna istraživanja s ciljem da se pronađe povezanost između otvorenosti rada i njegove citiranosti, pa su tako Alkhawtani et al. (2020) pokazali da radovi u otvorenom pristupu imaju srednju vrijednost citiranosti 12,4, dok radovi koji to nisu imaju srednju vrijednost citiranosti 8,5.

Otvoreni se pristup može osigurati na dva načina:

- a) "zelenim putom" (radovi u časopisima s pretplatom, a u prihvaćenoj verziji pohranjeni i dostupni široj javnosti u institucijskim digitalnim repozitorijima)
- b) "zlatnim putom" (radovi u časopisima za koje je posebno plaćen otvoren pristup).

Zlatni put, kao što naziv sugerira, plaća se "po zlatu" i ta je opcija za sveučilišta i visoka učilišta preskupa. Stoga hrvatske znanstvene institucije stavljaju naglasak na t "zeleni put", koji se u Hrvatskoj jednostavno može realizirati pomoću nacionalne platforme DABAR. Autori u repozitorij svoje ustanove trebaju pohraniti rad – prihvaćenu verziju (*Accepted Version*), koja se od konačne, objavljene verzije (*Published Version*) razlikuje samo po grafičkom dizajnu. Prije pohrane rada nužno je provjeriti dopušta li izdavač časopisa pohranu takve verzije u institucijski repozitorij i pod kojim uvjetima, što se može učiniti na platformi Sherpa Romeo i na samim stranicama časopisa. Većina časopisa dopušta pohranjivanje prihvaćene verzije u institucijske repozitorije nakon šest mjeseci od objave članka.

Accepted Version	6m Publisher's Bespoke License
Prerequisites	If a Research Article
Embargo	6 Months
License	Publisher's Bespoke License
Copyright Owner	Authors
Location	Author's Homepage Funder Designated Location Institutional Repository Named Repository (PubMed Central, Europe PMC)
Conditions	Must link to publisher version Published source must be acknowledged and DOI cited Post-prints are subject to Springer Nature re-use terms Non-commercial use only

» Slika 2. Primjer uvjeta pohrane prihvaćene verzije članka za časopis *Nature* objavljen na stranicama *Sherpa Romeo* (<https://v2.sherpa.ac.uk/romeo/>).

Na slici 2. uočavaju se uvjeti pod kojima autori mogu pohraniti prihvaćenu verziju izvornoga znanstvenog rada (šest mjeseci nakon objave) i navedene su lokacije na kojima se to može učiniti:

- a) osobne mrežne stranice autora
- b) mrežne stranice financijera istraživanja
- c) institucijski repozitorij
- d) repozitoriji *PubMed Central* i *Europe PMC*.

Sam postupak pohrane rada u institucijski repozitorij u sklopu baze DABAR jednostavan je i iziskuje svega nekoliko minuta (slika 3.). Potrebno je samo prijaviti se u repozitorij fakultetskom adresom e-pošte. Autor unosi bibliografske podatke o radu (naslov, naslov časopisa, volumen i broj časopisa, sažetak, ključne riječi te podatke o području, polju i grani znanosti na koju se članak odnosi), a poveznicu na pohranjeni rad u otvorenom pristupu može koristiti tijekom upisa podataka o radu u druge baze poput CROBBI-ja. Samu objavu rada u bazi DABAR izvodi administrator u fakultetskoj knjižnici nakon provjere točnosti upisanih bibliografskih podataka.

Točne upute o tome kako pohraniti svoje rade u bazu DABAR i provjeriti uvjete pod kojima se to može učiniti nastavno osoblje Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu imat će priliku dobiti 17. studenoga na radionici koju organizira Sveučilišna knjižnica u Splitu. Početak je radionice u 15 h i održat će se u učionici A102.

Literatura

- Hrvatska Deklaracija o otvorenom pristupu. Zagreb: Fakultet elektrotehnike i računarstva, 2012. [citirano: 2021-29-10]. Dostupno na: <http://www.fer.unizg.hr/oa2012/deklaracija>
- Strategija Sveučilišta u Splitu 2021. – 2025. Split: Sveučilište u Splitu, 2021. [citirano: 2021-29-10]. Dostupno na: https://www.unist.hr/sveuciliste/dokumenti/propisi?EntryId=1850&Command=Core_Download
- Preporuka komisije EU-a o pristupu znanstvenim informacijama i njihovu čuvanju. Bruxelles: EU, 2018. [citirano: 2021-29-10]. Dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0790&from=EN>
- Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima. Zagreb: Narodne novine, 111/2021. [citirano: 2021-29-10]. Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/106/Zakon-o-autorskom-pravu-i-srodnim-pravima>
- Alkhawtani RH, Kwee TC, Kwee RM. Citation advantage for open access articles in European Radiology. European Radiology. 2020;30(1):482-6. [citirano: 2021-29-10]. Dostupno na: <https://link.springer.com/article/10.1007/s00330-019-06389-0>
- Poljak Bilić, Ljiljana. Otvorena znanost. Radionica za knjižničare, Pomorski fakultet u Splitu; predavanje održano 18. listopada 2021.

dr. sc. Danira Matijaca,

» Slika 3. Sučelje za unos radova u bazi DABAR.

Digitalno doba edukacije: Papir ili ekran, virtualno ili stvarno?

U svijetu izloženom eksploziji različitih vrsta informacija, pa tako i onih znanstvenih, izdavaštvo ulazi u novo doba promišljanja o načinima produkcije zapisa na različitim medijima kojima je kroz čitavu ljudsku povijest prvotna svrha bila prenijeti postojeće znanje, vrednote, načine promišljanja i doživljavanja svijeta te tako omogućiti daljnji razvoj civilizacije – znanosti, tehnologije, umjetnosti i kulture. Stalne inovacije na području digitalnih medija kao nositelja informacija, a posebno pojava interneta, nametnuli su potrebu za osmišljavanjem novih oblika publikacija namijenjenih edukaciji u školstvu i visokom školstvu. S jedne su strane smanjeni troškovi proizvodnje koji su se u klasičnom izdavaštvu uglavnom odnosili na tiskanje knjiga i časopisa te njihovu distribuciju do korisnika, a s druge su povećani troškovi investiranja u nove tehnologije, informatičko opismenjavanje autora i korisnika, osmišljavanje računalnih algoritama koji omogućuju visoku interaktivnost između digitalnoga sadržaja i korisnika, uporabu animacija, simulacija, videozapisa i zvuka. Nekad su za "primitak informacija" bili dovoljni papir s tekstrom, osjetilo vida, razmišljanje, zamišljanje i mašta, a danas je gotovo svim našim osjetilima ponuđena mogućnost da budu izloženi utjecajima informacijskih sadržaja.

Dobili smo i novi pojam "digitalno učenje", koji se najčešće definira kao proces učenja pomoću tehnologije – pristup koji omogućava da se koriste istodobno (sinkrono) ili u različito vrijeme (asinkrono) isti digitalni obrazovni sadržaji, dok

se ocjenjivanje, dodjeljivanje zadataka i mentorsko vođenje ostvaruje također pomoću digitalne tehnologije. Novija istraživanja pokazuju da takav oblik edukacije mijenja način razmišljanja, potiče kreativnost, olakšava zajedničko učenje te povećava angažiranost i motivaciju za učenje, što je važna komponenta u postizanju dobrih rezultata i spremnosti na cjeloživotno učenje. Digitalno se učenje zasniva na digitalnim obrazovnim sadržajima, a podrazumijeva uporabu slika, videa i zvuka te računalnih aplikacija koje proizvode "virtualnu stvarnost" (*Virtual Reality, VR*) ili stvarnost koja objekte iz stvarnoga svijeta povezuje s digitalnim informacijama, za što je smišljen naziv "pojačana stvarnost" (*Augmented Reality, AR*). Posljednjih se godina u službi ispunjenja obrazovnih zadaća ubrzano razvijaju i računalni algoritmi koji oponašaju ljudsko razmišljanje – "umjetna inteligencija" (*Artificial Intelligence, AI*). Istraživanja pokazuju da VR, AR i AI aplikacije i uređaji na svim područjima edukacije mogu potaknuti razvoj složenijih kognitivnih vještina, a u polju Biomedicine i zdravstva naročito su prikladne za učenje anatomijske jer pomoću 3D simulacija pružaju pogled na ljudsko tijelo iz različitih kutova. Nadalje, u edukaciji u području prirodnih i primijenjenih znanosti vrlo se učinkovitim pokazalo trodimenzionalno modeliranje koje omogućuje vizualizaciju na molekularno-biohemski razini, a uz vrijeme kao četvrtu dimenziju, izvrsno predviđava procese u području mikrosvjjeta.

Za fakultetske knjižnice nabava digitalnih sadržaja, a posebno onih koji uključuju složenije aplikacije, predstavlja poseban izazov, s obzirom na to da se dostupnost takvih izdanja za knjižnice najčešće osigurava godišnjom pretplatom na specijalizirane digitalne kolekcije koje su skupe, a same knjižnice ne ostvaruju vlasništvo niti potpuni nadzor nad njima, već su im takvi sadržaji iznajmljeni na kraći ili duži rok. No, dobra je vijest da fakulteti mogu u sklopu svoje izdavačke djelatnosti proizvoditi multimedijiske digitalne obrazovne sadržaje i trajno ih pohranjivati u svojim repozitorijima. Na taj ih način čine dostupnima užoj ili široj javnosti, i to na internetskim stranicama knjižničnih mrežnih kataloga i društvenih mreža, čime se otvaraju vrata novih mogućnosti u svijetu akademskoga izdavaštva.

» Iz bibliografskog zapisa e-knjige (Mrežni katalog Knjižnice Medicinskog fakulteta u Splitu)

tradicionalnim tiskanim sadržajima, što se naročito uočava u visokom školstvu. Štoviše, neka su istraživanja pokazala da će veći dio studenata lakše i radije učiti uz tiskani udžbenik, jer im omogućuje da se intenzivnije fokusiraju na znanstvene informacije i da obrazovnim sadržajima pristupe s više kritičnosti. Stoga je vrlo izvjesno da napredak u svijetu prijenosa i pohrane informacija, a time i učenja, neće omogućiti isključivo

No, uz sve prednosti tehnološkoga napretka i sveprisutni zanos digitalizacijom svijeta, treba imati na umu da je digitalno učenje tek dodatak tradicionalnom učenju, a ne njegova zamjena. Ljudski glas, mimiku lica i interakciju u stvarnom svijetu ne može ništa zamijeniti, ali može nadopuniti. Tehnologija nije magični štapić koji će popuniti nedostatke kurikula, a radost zbog dostupnosti elektroničkih publikacija i popratnih digitalnih sadržaja nipošto ne isključuje potrebu za

i samo sve što je novo, digitalno, umjetno i virtualno, nego pametna i osmišljena kombinacija papira i ekrana, stvarnog i virtualnog, prirodnog i umjetnog.

1. Budnyk O, Kachak T, Blyznyuk T, Rostykus N, Boiko H. Printed and e-book: problems of choice of modern students of the university. Rev Tempos Espacos Educ. 2021;14(33):e15913.
2. Finn GM, Matthan J. Pedagogical Perspectives on the Use of Technology within Medical Curricula: Moving Away from Norm Driven Implementation. In: Rea PM, editor. Biomedical Visualisation [Internet]. Cham: Springer International Publishing; 2019 [cited 2022 Mar 20]. p. 55–65. (Advances in Experimental Medicine and Biology; vol. 1120).
3. Saykili A. Augmented Reality in Open and Distance Learning. In: Cermakova K, Holmanova J, editors. Proceedings of the 8th Teaching & Education Conference, Vienna [Internet]. Prague: Intl Inst Social & Economic Sci; 2019 [cited 2021 Dec 22]. p. 323–37.

dr. sc. Danira Matijaca, voditeljica Knjižnice

Novi sustav e-pošte „Microsoft Office 365“

Medicinski fakultet u Splitu 13. ožujka 2022. prešao je na novi sustav e-pošte „Microsoft Office 365“. Riječ je o naprednom poslovnom sustavu e-pošte, baziranom u oblaku (engl. *cloud*), a njegovo korištenje omogućeno nam je ugovorom Ministarstva znanosti i obrazovanja i tvrtke Microsoft. Ovaj sustav zamijenio je naš dosadašnji dugogodišnji Linux sustav „genom.mefst.hr“ (popularni Squirrelmail/Roundcube).

Osim modernijega sučelja, novi sustav ima sljedeće prednosti i napredne mogućnosti:

- Sinkronizacija na više uređaja – sve promjene napravljene na jednom uređaju automatski i istovremeno su vidljive na svim ostalim uređajima (pr. ako e-poruku pošljete s mobitela, ta je poruka vidljiva u pretincu poslane pošte i s računala).
- Klijentski program “MS Outlook” dostupan je za računala sa sustavima MS Windows i MacOS, kao i za mobilne uređaje (Android, iPhone). Također je sustavu moguće pristupiti i s bilo kojeg uređaja koristeći se “Outlook webmail” sučeljem (npr. na pregledniku Chrome). Podaci su sinkronizirani na
- svim uređajima i webmail sučelju.
- Povećan je kapacitet pretinca e-pošte (ukupno do 100 GB po korisniku).
- Mogućnost brzog pretraživanja svih poruka e-pošte po svim ključnim riječima (pošiljatelj/primatelj/naslov/sadržaj/datum).
- Dostupan je adresar e-pošte svih korisnika s našega fakulteta (djelatnika, vanjskih suradnika i studenata).
- Mogućnost samostalnoga kreiranja automatskoga odgovora u slučaju odsutnosti (*out of office / vacation*).
- Mogućnost samostalnoga kreiranja automatiziranih pravila (npr. sve dolazne poruke određenoga pošiljatelja automatski spremati u poseban pretinac).
- Napredno filtriranje dolaznih poruka na viruse i *spam*. Napomena: poruke prepoznate kao *spam* čuvaju se 30 dana u pretincu *Junk Mail* / Bezvrijedna pošta. Ako poruka greškom završi u ovom pretincu, dovoljno je označiti je i kliknuti da se ubuduće poruke toga pošiljatelja ne proglašavaju *spamom*.
- Povećana sigurnost i dostupnost.

U procesu migracije s našega starog Linux sustava na novi sustav u oblaku prebacili smo više od 2 500 korisnika i sve njihove dosadašnje mailove (za neke korisnike i više od 20 godina arhivskih poruka). Također su na novi sustav prebačene i sve „mailing liste“.

Većinu korisnika na Fakultetu osobno smo obišli i izmijenili sve potrebno na njihovim računalima. Ostali su korisnici

izmjene obavili samostalno koristeći se pripremljenim uputama ili smo im pružili telefonsku podršku.

Preporuka je da se u službenoj e-komunikaciji na Fakultetu koristi isključivo službeni fakultetski sustav i adresa e-pošte.

Davor Lukšić

Nova informatička učionica A117

Kako bi se nadoknadila nemogućnost korištenja učionica na četvrtom i petom katu zgrade A, uz prethodno formiranu seminarsku/informatičku učionicu A115, nedavno je formirana i nova seminarska/informatička učionica A117 na prvom katu zgrade A, o čemu ste obaviješteni u Foto kolačiću prošloga broja *Glasnika*.

Seminarska/informatička učionica A117 opremljena je sa šesnaest novih studentskih i jednim nastavničkim računalom (tip „All in One“) te velikim „pametnim“ ekranom.

Nova računalna oprema doprinijet će zadovoljavanju tehničkih zahtjeva pri održavanju obrazovnih aktivnosti, ali i pružiti brži i udobniji rad te pouzdano izvršavanje svih programa. Na svim računalima instaliran je operacijski sustav *Microsoft Windows* 11, uredski paket *Microsoft Office* 2019 te svi ostali standardni programi koji se koriste na našem fakultetu. Računala su u fakultetskoj domeni „MEFST“.

Također, sva nastavna računala i računala u informatičkim učionicama koja su zadovoljavala potrebne tehničke karakteristike nadograđena su na *MS Windows* 11 i *MS Office* 2019.

Fakultetska vijećnica opremljena je novim prijenosnim računalom.

Leo Roglić

Presuda krnji – adaptacija

autori D. Matijaca i J. Barić

Štovani pokladari i pokladarke, časni skupe ove vrle ustanove, uzoritog i svake hvale vrijednog fakulteta, na početku svečanosti naše – plemenite i dugo pripremane odmazde, mi, nedostojni izvršitelji bezvremenske pravde, ponizno zahvaljujemo na proročanskim viđenjima učenika i nastavnika OŠ Kamešnica iz Otoka kod Sinja koji nadahnuše pisanje ove presude – pravni akt kojem potpisom ne odolješe ni najzvučnija imena svjetskih tribunala. Naime, ta čeljad iz Cetinjskog kraja, ponikla iz zemlje junačke i svete, već 2015., prije godina sedam, u slutnji svog uma genijalnog znala je ono što i mi sada znamo ter golim okom i sa začpljenim nosom, povazdan kisući i šmrcajući promatramo – kakva bolna sudba svima nam se spremila u godinama teškog trećeg tisućljeća - 2020., 21. i ovoj, još tako mladoj i tek stasaloj 22.

Sudac: Gospođa Richelieu će pročitati optužbu, a gospodin Argan, koji je samo za ove poklade dobio licencu za rad – dakle, nije više umišljeni bolesnik već naš novi doktor i novi kolega - sada je branitelj. Gospodine Richelieu, gdje su Vam optuženici? Šišmiša vidim, a gdje su globalno zatopljenje i virusi?

Gospođa Richelieu: Kao što znate globalno zatopljenje je svugdje oko nas i nigdje.

Sudac: Čekajte malo, poštovani gospodine tužitelju! Vi hoćete reći da mi ovdje sada sudimo nekim duhovima - svojim iluzijama, tlapnjama, maštarijama - optuženicima kojih zapravo nema?... No dobro, a gdje su virusi?

globalno zatopljenje i virus!

Dakle, da nabrojim štete njihove:

Zemaljska kugla se od muke i jada
u znoju panično vrti,
pokušava izbjegći zagodenje,
izbaviti nas od prijeteće smrti.

Posvuda temperature rastu,
Otapaju se sante leda,
diže se razina mora,
voda prijeti do neba!

Od udara potresa snažnih
kuće i palače stalno se tresu,
a ono što od njih ostane
ciklone i pijavice umah odnesu!

Zaraze nam svuda prijete,
odvratni virusi uporno se šire.
Gdje god da se okreneš
Delte, omikroni i šišmiši vire.

Treba nam službi medicinskih sila,
al pitanje je pravo – ima li lijeka?
Hoće li nas spasit politika il zdravstvo,
il možda pomoći venecijanskih apoteka?

Gospođa Richelieu: Od kako je naš kolega doktor Michel de Nostredame, poznatiji kao prorok Nostradamus, predvidio da će svijetom harati male šiljate kugle, kojih će biti više nego zrna pijeska na zemlji, neuspješno ih želimo locirati, uhititi i privesti na ovaj časni sud.

Gospodin Argan: Prigovor, molim! Mi sudimo buzdovanima?

Gospođa Richelieu: Da, da, samo to su mali buzdovančići, i to oni koji te lupaju iznutra.

Sudac: Dakle, globalnom zatopljenju i virusima sudimo u njihovoj vidljivoj odsutnosti, što bi se reklo poradi „kruha i igara“. Nek se narod veseli!... Dobro, što je tu je. Gospodine Richelieu imate riječ, pročitajte optužbu, neka ovo sramotno suđenje započne! Novinari, pripremite pera i uključite kamere!

Gospođa Richelieu:

Drage kolege doktori i studenti,
cijenjeni mučenici našeg fakulteta,
kao i svi prisutni koji za pravdu ginu danas,
presudimo štetočinama ljudskog roda!

Mislim kako je došlo vrijeme
da pročitamo optužnicu
i spalimo ovog šišmiša,
naizgled samo slatkog,
te s njime i trenutno izočne zlotvore:

Kašljemo, kišemo, na škrge dišemo,
ovako dalje ne možemo više!
I baš kad nam prođe neka karantena,
zaspu nas kisele kiše!

Pogled u nebo užasno nas plaši,
ozonska rupa neumoljivo se širi.
Ima li ikog na ovome svijetu
da zebnju nam ovu stiša i smiri?

Svakako, bezbrižan život polako se gasi,
ni smijat se više nikome ne da.
Stoga, časni sude, kucnuo je čas
Da krvnike se naše u ruke Vaše preda.

Nek' šišmiša, globalno zatopljenje i virus
Spali vatru i proguta plamen
Za vjeke vjekova
AMEN!!!

Sudac: A što obrana ima kazati na ove teške riječi tužitelja?

Gospodin Argan: Teške optužbe su stavljene na nejaka leđa
ovih optuženika. Biti će kratak i jasan.

Prvo - šišmiši samo lete zrakom, znaju uletjeti tu i tamo u koji
lonac, al' to nije grijeh za njihovu osudu. Uostalom, šišmiša
je upravo globalno zatopljenje istjeralo iz pećina, pa stoga on
zbunjen stoji pred nama.

Drugo - kakvo je to globalno zatopljenje sada kada je zima i
ja moram nositi šal, kapu i rukavice ter debele vunene bičve?

Treće - ti takozvani virusi, ma što god da predstavljali... Pitam
se, pitam, ima li svjedoka koji su vidjeli ove optuženike kako
zrak, koji je svuda oko nas, utopljuju, zagađuju i, da oprostite,
usmrđuju? Hm, nema? Na kraju, opće je poznato da ne možeš
suditi nekome koga ne vidiš i koga niti u okove staviti ne možeš,
a gore spomenuti optuženici, globalno zatopljenje i šišmiši
čak nemaju ni OIB, ni iksicu, ni ORCID, ni MBZ, ni vozačku
dozvolu, ni pokaznu kartu, ni bilo kakav identifikacijski broj
a virusi sebi svakodnevno dodaju sebi još neki novi broj da za-
metne trag u snijegu pa ne znamo s kim imamo posla. Stoga,
tražim bezuvjetnu slobodu za sve optuženike.

Sudac: Hvala gospođi Richelieu i gospodinu Arganu. Sada ću
se savjetovati sa porotom te ću potom izreći presudu.

Čitanje presude.

Poštovani kolege doktori i studenti našeg fakulteta, kao i svi
prisutni, željni pravičnosti, pravde, opravdanja i opravdanosti.

Utvrdio sam da nema dovoljno nedvosmislenih materijalnih
dokaza na temelju kojih se globalno zatopljenje može progla-
siti krivim po svim točkama optužbe te odgovornima za sve
muke ljudske vrste. Jednostavno, nema dokaza! Nevoljko ga
stoga puštam na slobodu te može lutati svijetom i činiti što
god padne mu na pamet, jer uostalom pokazalo se da mu za
sada možemo samo staviti soli na rep. Stoga, evo stavljam im
sol na rep.

Svi: Posoli ga, posoli ga!

Što se tiče virusa, prihvatio sam pisano vještvo opravdano izoč-
noga, našeg uglednog epidemiologa dottore Smoljanovica da
Spalato, koji je napisao:

Virus je toliko potentan, moćan, prodoran, agresivan, sve-
prisutan, ne obzire se na to jeste li ili niste cijepljeni, jeste li
ranije preboljeli COVID, je li ljeto, je li zima, jeste li mladi ili
vremešni, muškog ili ženskog spola, njemu je svejedno jer on
je svemoćan. On će i sam regulirati svoj epidemski proces pa
makar ga ta samoregulacija stajala samouništenja.

Svoje vještvo zaključuje. Molim te svemoćni, svepotentni,
omnipotentni OMNIKRONE samo tako nastavi do samog
svog kraja.

Stoga, za virus je presuda uvjetna. Slobodni ste do dalnjega.

Ali, što se tiče šišmiša, e to je sasvim druga priča!
Kriv je za sve što nam fali,
Odnili ga crni đavli,
Prispјija mu je sudnji dan!

I na kraju za njega
Reći ćeš samo ovo -
Gorjet ćeš,
šišmišu, u vatri skoro!

Gospodin Argan: Ma čekajte malo, pa zašto spaliti jadnog šišmiša? A da ga samo malo popržite?

Gospoda Richelieu: Kolega, što? Vi bi ga degustirali, i to uz vino? Vi volite i popiti?

Gospodin Argan: Ma neee, samo hoću reći da se spremaju prevelika vatra za njega i... Pardon. Prvo to je crveno vino – čuveni Dingač, s Pelješca. Respublica Ragusina. Moj šišmiš, njihovo geslo je bilo: NONE BENE PRO TOTO LIBERTAS VENDITUR AURO ili za one koji su zaboravili latinski: Sloboda se ne prodaje za svo zlato svijeta.

I drugo, za one koji su zaboravili klasike, Homera, Ilijadu, tijela grčkih junaka koji padoše pod zidinama Troje, spaljivala su se na lomači, a lomača se gasi sa crvenim vinom da duše pokojnika mogu mirno otići u Podzemni svijet, e moj šišmiš.

Konačno, izgleda da sam ja jedini koji vjeruje u njihovu nevinost, a ovaj jadničak ipak će gorjeti u paklu. Žalit ću se gospodinu kralju na ovu nepravdu.

Sudac: Ali dragi kolega, pa dobro znate da naš gospodin kralj ne dozvoljava da se za vrijeme epidemija i poklada pišu žalbe

na donesene epidemiološke mjere i presude krnjevalima.

Gospodin Argan: Ahhh, no vi zacijelo znate i da su kraljevi znali završavati na lomačama!

Sudac: Gospodine Argan, predlažem Vam iz najplemenitijih pobuda da upokojite jezik Dingačom. Znate, svatko može završiti na lomači... No dobro, vrijeme je da konačno izvršimo ovu odmazdu, pravednu i plemenitu... Straža, za šišmiša zapalite vatru!

Molitva:

Putuj šišmišu u daleki svijet
u kojem prijetnje za tebe više neće biti.

Gospodin Argan: Moment, prije nego što i ja stavim gavranovu masku moram dezinficirati usta, smeta mi miris paljvine.

Angelique: Tata, opet ti i šišmiš! Nisi ih valjda već jeo?

Gospodin Argan: Kćeri draga, ma gdje bih ja njih jeo!

Angelique: Zar su moje molitve bile uzaludne?!

FOTO KOLAČIĆ

LIJEVI: "Gospodine Argan, kandidirao sam se za gradonačelnika. Ali grad je veliki kažin, imate li koji recept?"

DESKI: "Onda kao i sada, davati klistir, puštati krv i drastično čistiti crijeva. Mislim da ste sve shvatili."

PRIJAVA TEME DISERTACIJE – MONOGRAFIJA

IMENOVANJE STRUČNOG POVJERENSTVA ZA OCJENU DOKTORSKOG RADA čl. 63.

PREDAJA GOTOVE DISERTACIJE STRUČNOM POVJERENSTVU ZA OCJENU RADA

STRUČNO POVJERENSTVNO SASTAVLJA IZVJEŠĆE O OCJENI DISERTACIJE KOJE SADRŽI:

PRIJEDLOG POVJERESTVU ZA
DOKTORATE DA SE TEKST DISERTACIJE
PRIHVATI

PRIJEDLOG POVJERESTVU ZA
DOKTORATE DA SE DISERTACIJA ODBIJE

PRIJEDLOG POVJERESTVU ZA
DOKTORATE DA SE DISERTACIJA VRATI
NA DORADU

GLASOVANJE FAKULTETSKOG VIJEĆA

DOKTORSKI RAD SE VRAĆA PRISTUPNIKU I MENTORU
NA DORADU S UPUTAMA. PRISTUPNIK I MENTOR
DUŽNI SU U ROKU OD 90 DANA OD PRIMITKA
ZAKLJUČAKA POVJERENSTVA DOPUNITI RAD

PRISTUPNIK I MENTOR PREDAJU DORAĐENI RAD

PROMOCIJA DOKTORA ZNANOSTI

